

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ITALIJA SNUJE FRONTO PROTI SLOVANSKI NEVARNOSTI

Predavanje fašističnega publicista v Budimpešti o ciljih italijansko-madžarskega prijateljstva — Tudi Bolgariji obeta Italija revizijo mirovnih pogodb

Budimpešta, 5. decembra. p. »Budapesti Hirlap« in drugi tukajšnji listi objavljajo pod naslovom »Identični interesi Italije in Madžarske« predavanje barona Montija, ki ga je imel na sestanku madžarske revizijske lige v Budimpešti dne 2. decembra. Izvajal je med drugim:

V svojem predavanju je baron Monti pokazal pred vsem na to, da so interesi Italije in Madžarske popolnoma identični in da je zbog tega naravno, da Italija brani madžarske interese. Naglasil je, da je italijansko-madžarsko prijateljstvo najzanesljivejši temelj, na katerem se lahko gradi bodočnost ter se je skliceval na Mussolinijev

izjavo, ki so bile stilizirane v sličnem smislu. Dalje je rekel baron Monti, da je čudno, da baš one sile vporabljajo vse svoje moči, da v smislu mirovnih pogodb za vedno ohranijo neenakost med narodi, ki so najbolj naglašale načelo enakosti in demokracije za časa svetovne vojne. Baron Monti je potem dejal, da je osnova italijansko-madžarskega prijateljstva in skupnih nevarnosti, ki prete obema narodoma od slovanstva in v težnji, da skupno nastopita kot zid proti navali boljševizma. Treba je storiti vse, da se za odstranitev teh dveh nevarnosti pridobijo poleg Madžarske in Italije še novi prijatelji, in prvi vrsti Bolgarija,

ki se pričenja zadnji čas orijentirati povsem v tej smeri. Treba pa je storiti vse, da se bo temu bloku pridružila tudi Avstrija, čim se bo osvobodila framazonskega režima. Po njegovem mnenju so tudi upravičene nade, da se bodo prej ali slej pridružile tej skupini Poljska in Rumunija, ker so njuni interesi tesno povezani z onimi Italije in Madžarske, ki sta danes glasni poborniki protiboljševizma. Svoje predavanje je zaključil baron Monti z besedami: »Zemlja svetostefanske krone je razkosana, trdno pa sem uverjen, da bo skoro prišel čas madžarskega vstajenja, ko se bodo znova uedinile dežele krone sv. Stefana«.

Francosko-belgijska carinska unija proti Angliji?

Zaradi uvedbe zaščitnih carin v Angliji sta belgijska in francoska industrija hudo prizadeti — Rešitve iščeta in skupni fronto proti Angliji, ki pa napoveduje najostrejšo borbo

Pariz, 5. decembra. Kako zelo so angleške zaščitne carine prizadele francosko industrijo, priča najbolj dejstvo, da so mehanične tkalnice v Lyonu in tamošnja industrija svile prisiljene do skrajnosti omejiti svoje obratovanje. V času od 18. decembra do 5. januarja, bodo vse tovarne ustavile delo tako, da bo nad 18 tisoč delavcev baš za praznike brez kruha in zaslužka. Tudi belgijska industrija je hudo prizadeta. Zaradi tega se je s strani večje skupine belgijskih poslancev pokrenila akcija za ustanovitev francosko-belgijske carinske unije. V kratkem se bo vršil sestanek med francoskimi in belgijskimi politiki ter zastopniki gospodarskih krogov, na katerem bodo podrobneje raz-

pravljali o tem načrtu. Pri tem poudarjajo, da za ustanovitev take carinske unije s strani Društva narodov ne more biti nikakih ovir, ker ta unija nima nikakega političnega ozadja, marveč gre zgolj za gospodarsko politiko.

London, 5. decembra. AA. V spodnji zbornici je bila včeraj razprava o carinski resoluciji proti prekomernemu uvozu. Parlamentarni tajnik trgovinskega ministrstva Hore Belisha je opozoril zbornico na to, da so carine dosegle svoj namen in da je uvoz raznih vrst blaga domala prenehal. Odkar je nova carinska odredba stopila v veljavo, je znašal donos carin le 35.000 funtov. To je najboljši dokaz, da so bile te carine potrebne.

Na kritiko delavskih poslancev je odgovoril trgovinski minister Runciman. Vlada je uvedla carine na uvoz nekaterih proizvodov zato, da zmanjša pritisk inozemstva na kupno silo angleške države. Runciman je končal s tole izjavo: »Inozemstvo, a tudi naši domači krogi, naj si zapomnijo, da v bodoče ne bomo ostali mirni, če nas bodo udarili, kakor smo bili z zadnjimi francoskimi carinskimi odloki. Upamo, da bomo sicer mirno poravnali te nove spore, vendar so nastopi proti naši državi stvari, ki jih motrimo z največjo resnostjo. Če bi se tem protiangliškim ukrepom pridružili še drugi, potem bi jih pač ne mogli ignorirati.«

Angleži odklanjajo Hitlerjeve načrte

Hitler bi se rad že pred vstopom v vlado afirmiral v inozemstvu in pošilja svoje emisarje na vse strani

London, 5. decembra. č. Zunanje-politični strokovnjak nemške nacionalne socialne stranke poslanec Rosenberg je prišel pred dnevi v London in skušal priti v stike z vodilnimi angleškimi nacionalnimi krogi. »Daily Herald« poroča, da je nameraval Rosenberg informirati angleške politike o Hitlerjevih zunanje-političnih smernicah. Rosenberg jim je predložil posebno poročilo, ki ga pa angleški politični krogi niso sprejeli ne z razumevanjem in niti z zadovoljstvom. »Daily Herald« ugotavlja sprito tega, da bo moral Hitler vendarle enkrat spoznati, da se tudi v Angliji nihče ne zavzema za njegove načrte in ne navdušuje za njegovo početje.

Rim, 5. decembra. č. Tukaj se mudi že nekaj dni voditelj nemškega centra prelat Kaas.

Pariz, 5. decembra. s. Vest, da je Adolf Hitler poslal svojega tiskovnega šefa po-

slanca Rosenberga v London, je izzvala v Parizu senzacijo. »Havas« poroča, da je Rosenberg obiskal guvernerja angleške banke Normana in državnega podtajnika v zakladnem uradu majorja Elliota. Rosenberg je izročil tankaj Hitlerjevo spomenico, da bi pomiril angleške upnike glede varnosti imetja v Nemčiji. »Matine« objavlja vest iz Florence, da bosta jutri tankaj dva Hitlerjeva odposlanca priredila propagandno zborovanje, na katerem hočeita Italijanom raztolmačiti načela Hitlerjeve stranke in cilje nove Nemčije.

Vznemirjenje v Ameriki
New York, 5. decembra. Vznemirljive vesti o položaju v Nemčiji, zlasti pa vesti o vstopu narodnih socialistov v vlado, so izzvale v ameriških političnih in gospodarskih krogih veliko vznemirjenje. Na newyorški borzi so včeraj padli vsi nemški papirji, nekateri celo za 10 točk. Youngero posojilo je doseglo s 25.5 dolarjev najnižje stanje v letošnjem letu.



Jan tramvajskih karambolov

Zadnje čase se množe tramvajске nesreče in karamboli. Največ gre to na račun publike in pa voznikov, ki se ne ozirajo na vozni red in se nočejo umikati tramvajskim vozovom. V zadnjih dveh dneh pa sta se zopet pripetila dva karambola. V sredo se je okrog 17. tramvajski voz št. 21, ki ga je upravljal voznik Ivan Milar, ko je vozil skozi Glince proti Viču pred Sokolskim domom zaletel v nasproti prihajajoči enovozni voz, ki ga je upravljal hlapec Alojzij Zupančič, zaposlen pri trgovcu Velepiču. Voznik je sicer dajal svarilna znamenja, pa jih je menda Zupančič preslišal in se ni umaknil s proge. Tramvaj se je z vso silo zaletel v voz, k sreči je pa konj odskočil popreje v stran. Električni voz je razbil diro, zlomil oje ter prevrnil ves tovor. Na tramvajskem vozu znaša škoda 200 Din, kolika je pa škoda na Velepičevem vozu, ni znano.

Drugi karambol se je pripetil včeraj okrog 16.15 na Dolenjski cesti pred hišo 5, kjer je oster ovinek. Skupaj sta trčila tramvaj, ki je vozil proti Dolenjski cesti, in pa tovorni avto 2-543. Karambol je bil tako silen, da so se na tramvaju razbile tri sipe in je bila nekoliko udrt srednja plošča. Na avtomobilu je bil popolnoma strt en blatnik, razbila se je šipa in zlomila kljuka na vratih. Škoda na tramvaju znaša 500 Din, pa tudi na avtomobilu je znatna. Kdo je kriv nesreče, še ni ugotovljeno.

Čitate ilustrovano revijo
»ŽVLJENJE IN SVET«

KID ustavi obrat?

Z 10. t. m. bo baje vsem delavcem odpovedano, 24. decembra bodo pa vsi delavci odpuščeni

Jesenice, 5. dec. Tu je zavladalo včeraj silno razburjenje, ker se je raznesla vest, da bo KID z 10. decembrom odpovedala vsemu delavstvu in da bodo 24. t. m. vsi delavci odpuščeni, ker se obrat baje popolnoma ustavi. Delavstvo je seveda zelo razburjeno, ker živi že itak v težkih gnotnih razmerah, a zdaj na zimo, ko bi komaj zadostovali redni dohodki za obutno povečane izdatke, naj ostane naenkrat na cesti brez zaslužka. V vseh strokovnih organizacijah organizirano delavstvo je imelo včeraj popoldne na Jesenicah velik shod, ki je na njem glavni zaupnik g. Jeram poročal o kritičnem položaju ter obrazložil delavstvu minimalne predloge, ki jih je stavila delavska organizacija vodstvu KID. Delavstvo je seveda pripravljeno braniti svoje interese kolikor se bo dalo. V delavskih družinah je nastalo panično razburjenje, ker bodo družinski očetje baš na sveti večer ostali brez dela

in zaslužka, če se v zadnjem hipu ne najde drugačni izhod iz mučnega položaja. Kakor druge panoge naše industrije, preživlja tudi železna industrija težko krizo, ker so naročila vedno manjša, a podjetje mora redno plačevati delavstvo in uslužbence, pa tudi drugi stroški se niso prav nič zmanjšali, če ne še povečali. Tako je nastal nevzdržen položaj, da so dohodki vedno manjši, izdatki so pa ostali na isti višini ali pa so se z raznimi javnimi dajatvami še celo povečali. V tak položaj je prišla tudi KID, ki išče sedaj izhoda in baje resno razmišlja o začasni ustavitvi obrata. Obenem je bila sprožena tudi misel, da bi se delavske mezde znižale približno za 20 odstotkov, kar pa križe seveda ne bo ublažilo, kaj šele rešilo. Zeleti bi bilo, da se najde iz kritičnega položaja tak izhod, da ne ostanejo delavci na cesti.

Draginjske doklade za državne upokojeence

Beograd, 5. decembra. Naknadno k našemu včerajšnjemu poročilu o novi ureditvi draginjskih dokladov za državne upokojeence, objavljamo še naslednje važnejše določbe:

Čl. 6. 1. Upokojeence, ki jim je bila določena pokojnina po prejemkih po zakonu o uradniški in drugih državnih uslužbenih civilnega reda z dne 31. julija 1923, po zakonih o ustroju vojske in mornarice z dne 9. avgusta 1923 in 6. septembra 1929 in po zakonu o državnem prometu osebju z dne 28. oktobra 1922, pripada osebnina draginjske doklade v istem odstotku, po katerem jim je bila odmerjena pokojnina; podlaga pri tem pa je osebnina draginjske doklade, ki so jo imeli ob upokojitvi.

2. Tistim izmed pravkar navedenih upokojeencev, ki so upokojeni pred 1. avgustom 1926, se osebnina draginjske doklade določena po odredbi prejšnjega odstavka za toliko zmanjša, kolikor predvideva sklep ministrskega sveta DR št. 99.000/26, tistim, ki so bili upokojeni v dobi od 1. januarja 1929 do 1. oktobra 1931, in ki jim je o odloku o ureditvi pokojnine vračunana za osnovo tudi doklada na službo, odnosno doklada na čin in zvanje, se osebne draginjske doklade, določene po odredbi prejšnjega odstavka, za toliko zmanjšajo, kolikor znaša 5% skupnih mesečnih prejemkov pri čemer se izvzame rodbinska draginjska doklade.

3. Podčastnikom in orožnikom, ki jim je pokojnina odmerjena po prejemkih na podlagi zakona o ustroju vojske in mornarice z dne 9. avgusta 1923 in 6. septembra 1929, zakona o orožništvu z dne 27. septembra 1930 in uredbe o izpremembah in dopolnitvah odredb zakona o orožništvu in zakona o orožniškem pokojninskem fondu z dne 2. marca 1929, pripada osebnina draginjske doklade v istem številu odstotkov, kakor jim je odmerjena pokojnina, pri čemer se vzame za osnovo tale osebnina draginjske doklade:

a) za narednike, vodnika, voditelja pri letalstvu, vodjo pri mornarici in narednika I. stopnje pri orožništvu: v prvem draginjskem razredu 940 Din, v drugem 750 Din, v tretjem 705 Din.
b) za narednika, podnarednika, višjega in nižjega godbenika v vojski in mornarici in za narednika druge stopnje in podnarednika pri orožništvu: v prvem draginjskem razredu 679 Din, v drugem 582 Din, v tretjem 523 Din.

4. Osebnina draginjske doklade po tem členu ne morejo biti mesečno manjše od:
a) za tiste, ki so bili upokojeni s položaja uradnika, narednika-vodnika, vodje pri letalstvu, vodje pri mornarici in narednika prve stopnje pri orožništvu: v prvem draginjskem razredu 550 Din, v drugem 500 Din, v tretjem 450 Din.
b) za tiste, ki so upokojeni s položaja zvančnika ali služitelja, narednika, podnarednika in višjega ali nižjega godbenika v vojski in mornarici, narednika druge stopnje, podnarednika in kaplarja pri orožništvu: v prvem draginjskem razredu Din 400, v drugem 350 Din, v tretjem 300 Din.

Splošne določbe

Člen 22. Brezplačno zdravljenje v javnih bolnicah ne vpliva na pravico prejemanja tako osebnih kakor tudi rodbinskih draginjskih dokladov.

Člen 23. V primeru sprememb v toku meseca se osebne in rodbinske draginjske doklade obračunavajo od 1. dne prihodnjega meseca.

Člen 24. Upokojeence, ki imajo od osebnega dela ali imetja več kot 3000 Din čistega mesečnega dohodka, ne pripada ne osebna in ne rodbinska draginjska doklade.

To pa ne velja za upokojeence ministre, za tiste osebnine upokojeence, ki so bili upokojeni po izpolnjenem 20. letu efektivne služ-

be, priznane za pokojnine, in za dotične upokojeence, ki dobivajo rodbinsko pokojnino, pa imajo več kot 65 let.

Člen 25. 1.) Upokojeence, ki niso izpolnili 65 let življenja, pa se bavijo s samostojnim poslom, ki je zanj potrebno pooblastilo, odnosno dovoljenje pristojne oblasti, ne pripadajo ne osebne ne rodbinske draginjske doklade, ne glede na višino dohodka, ki jih imajo iz takih samostojnih poklicev.

2.) Če upokojeence zaradi duševne ali telesne nesposobnosti preneha delati, še preden ugasne dovoljenje, mu gre pravica do osebnih in rodbinskih draginjskih dokladov.

3.) Prenos posla na osebo, do katerih upokojeence nima zakonske dolžnosti vzdrževanja, ni združen s pravico do osebnih in rodbinskih dokladov.

To velja tudi tedaj, kadar upokojeence posla, ki ima zanj dovoljenje oblasti, ne vrši osebno, nego preko drugih oseb (poslovodja, pomočniki, nadzorniki).

Člen 26. Pod čistim dohodkom po tej uredbi se razume dohodek, ki ostane, če se od bruto dohodka odbijejo vsa njegova bremena.

Člen 27. Nesposobnost za delo in za službo po tej uredbi se mora dokazati z izpričevalom dveh javnih zdravnikov.

Čl. 28. 1.) Za pravico do prejemanja osebnih in rodbinskih dokladov mora upokojeence predložiti pristojni blagajni prijavo in dokazila, ki jih predpiše finančni minister.

Če ne predloži prijave v roku 90 dni, računajoč od dneva, ko si je pridobil pravico, mu pripadajo osebne in rodbinske draginjske doklade od prvega dne po tistem mesecu, v katerem je to prijavo predložil.

2.) Za vsako izpremembo, ki ima za posledico izgubo pravice do osebnih in rodbinskih draginjskih dokladov, mora upokojeence najdeli v roku 30 dni, računajoč od dneva nastale izpremembe, predložiti novo prijavo.

Za postopek, ki temu nasprotuje, bo upokojeence odgovarjal po odredbah čl. 29 te uredbe.

Čl. 29. 1.) Če je upokojeence predložil neresnično prijavo in po njej dobival osebne in rodbinske draginjske doklade, izgubi pravico tako do osebnih kakor tudi do rodbinskih draginjskih dokladov za leto dni, nezakonito prejeta vsota pa se odtrga od njegovih pokojninskih prejemkov na osnovi upravnih določb zakona o uradništvu.

Sklep o izgubi pravice izda finančni minister.

2.) Razen tega pride tak upokojeence v disciplinarno preiskavo in se obtoži prevare.

Čl. 30. 1.) Vsa potrebna pojasnila za izvajanje te uredbe izda finančni minister.

2.) Pritožbe v sporih, ki nastanejo zaradi izvajanja te uredbe, se naslavljaajo na finančnega ministrstva.

Čl. 31. Predsednik ministrskega sveta lahko na predlog finančnega ministra z uredbo izpremeni višino osebnih draginjskih dokladov in pogojev, po katerih se pridobijo in izgube pravice do osebnih in rodbinskih draginjskih dokladov.

Čl. 32. Ta uredba dobi obvezno moč prvi dan po tistem mesecu, v katerem se razglasi v »Službenih novinah«. Takrat preneha veljava sklepa ministrskega sveta DR št. 107.201 z dne 8. oktobra 1924 z vsemi izpremembami in dopolnitvami.

LJUBLJANSKA BORZA

danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali:

Devize: Amsterdam 2274.19—2281.03, Bruselj 783.86—786.22, Curih 1097.85 do 1101.15, London 184.81—192.31, New York 5614.05—5631.05, Pariz 220.66—221.32, Praga 167.20—167.70, Trst 286.16—292.16.

INOZEMSKE BORZE

Curih: Beograd 9.05, Pariz 20.13, London 17.12, New York 514, Bruselj 71.40, Milan 26.30, Madrid 42.75, Amsterdam 207, Berlin 121.20, Sofija 3.73, Praga 15.22, Varšava 57.60, Bukarešta 3.07.

Rumunska zunanja politika ostane neizpremenjena

Debata o prestolnem govoru in rumunskem parlamentu — Ministrski predsednik Jorga zavrača kritiko opozicije

Bukarešta, 5. decembra. S zbornice je zaključila debato o odgovoru na prestolni govor. Govorili so za vlado Lupu kot zastopnik kmetijske stranke in Cuza za krščansko stranko. Liberalni vodja Duca je ostro kritiziral postopanje vlade in izjavil, da bo njegova stranka ostala v ostri opoziciji. Napovedal je tudi, da bodo liberalci glasovali proti odgovoru. Ministrski predsednik Jorga je nato zaključil debato in raznim govornikom odgovoril med drugim, da se v vseh govorih očita vladi, da je hotela spreminiti tradicionalno politiko Rumunije. Ugotoviti mora, da bo njena zunanja politika ostala v okvirju njenih zvez in stremiljena za utrditev miru.

Jorga je končno odklonil sistem opozicije, ki ni odkritosrečen in pozval vse, naj sodelujejo pri politični in gospodarski obnovi domovine.

Bukarešta, 5. decembra. p. Liberalna stranka je sedaj tudi formalno objavila vojno vladni stranki prof. Jorga. Liberalci zapuščajo vlado in prehajajo v opozicijo. Zaenkrat pa ne bodo izpodmikali tal vladi ter bodo glasovali za buđet in za konverzijo agrarnih dolgov, pač pa bodo glasovali zoper druge predloge. Iz tega sledi, da bo prišla rumunska vlada v krizo takoj po sprejetju teh dveh važnih zakonov.

Najvažnejša socijalna ustanova

Dva meseca tihega, zato pa tem važnejšega dela proti-tuberkuloznega dispanzerja

Ljubljana, 5. decembra.

V Ljubljani je bila novembra 1. 1929 ustanovljena Osrednja protituberkulozna liga, pod katero je sedaj 32 krajevnih lig s 3000 članov v vseh krajih banovine.

Namen protituberkulozne lige je prav za prav

socijalizirati zdravstvo, populizirati ga, da se ljudstvo v zdravstvenem pogledu dvigne, se zniža mortaliteta prebivalstva ter se ljudje seznanijo z najvažnejšimi zdravstvenimi problemi. Delovanje lige se sme namreč raztegniti tudi na druge socijalne bolezni razen jetike.

V to svrhu se posveča vzgojnemu in izobraževalnemu delu za ljudstvo s prirejanjem predavanj in sploh tistim delom, ki širi zdravstveno izobrazbo med najširšimi plastmi prebivalstva. Peča se tudi s socijalnim in varstvenim skrbstvom, s sodelovanjem v vprašanjih, ki se tičejo reform stanovanjskih razmer, zaščite mater in dojenčkov, zdravstvenega skrbstva šolske mladine itd. Za doseg tega cilja ji služi tudi zdravstvena služba. Zato mora po pravilih ustanavljati dispanzerje, posvetovalnice, zdravilišča, itd.

Doslej je bila liga navezana pri svojih človekoljubnih stremiljenjih v glavnem na privatno podpre. Gospodarsko podlago si je ustvarila s prevzemom premoženja bivšega »Krajskega deželnega pomožnega društva za pljučno bolezen«. Za v bodoče ji je zagotovljena znatnejša podpora banske uprave.

Vse države, ki so pokrenile velikopotezno protituberkulozno akcijo, so naslonile te akcije na zasebne organizacije, katerim so dobile milijonske zneske iz državnih proračunov. Zdaj se snuje v naši državi enotna državna protituberkulozna organizacija (državna zveza protituberkuloznih lig, katere ustanovni občni zbor bo aprila prihodnjega leta), ki bo lahko računal na izdatno državno pomoč. V vseh državah se je izkazalo, da je najbolj preprečevali jetiko, kot zdraviti jo. Ogromne vsote denarja, ki ga izplača država in posamezniki za zdravljenje tuberkuloznih, so prav za prav vržene proč. V visoko kulturnih državah so se prepričali, da se umrljivost ni zmanjšala kljub vsem sanatorijem, zdraviliščem, klinikam in vsem najmodernejšim zdravilnim metodam, nenehno zdravilo ni dovolj učinkovalo — jetika je kosila dalje. Zelo se je pa zdravstveno stanje prebivalstva izboljšalo, ko so se postavili jetiki po robu, še preden je nastopila. Pri vseh zdravniških krogih napredni zdrav je prodrla spoznanje, da je treba jetiko preprečevati.

ker je ne morejo drugače zatirati dovolj uspešno. Tuberkuloza je socijalna bolezen, ki je ne povzroča je bacil sam na sebi. Jetika uspeva predvsem tam, kjer vlada beda in kjer je ljudstvo še nepoučeno, brez splošne zdravstvene izobrazbe. Vse te tri činitelje mora vzeti v obzir racionalna protituberkulozna akcija. Zdravnik sam se jim ne more odvolj uspešno upreti. Vprašanje tuberkuloze tega ali onega naroda je neločljivo zvezano z njegovo civilizacijo. Šola, gospodarsko stanje in drugi javni faktorji so odgovorni za višino umrljivosti prebivalstva. Gre za zdravje vsega ljudstva, ne le za trenutno zdravstveno stanje posameznika.

Zato ima borba proti tuberkulozi javen, splošen značaj. V vseh kulturnih državah vodijo protituberkulozno akcijo organizacije po značaju enake kot je naša protituberkulozna liga, ki so jih ustanovili ljudje z globokim socijalnim čutom. Njim so se pridružili vsi tisti, ki žele zdraviti sebi in bližnjemu, pa tudi oni, ki so poklicani, da ščitijo ljudsko zdravje.

Takšna organizacija je naša liga, ki je ustanovila letos 5. oktobra protituberkulozni dispanzer. To se je zgodilo tiho brez vseh ceremonij, vendar se mora vsak zavedati, da pomeni otvoritev našega protituberkuloznega dispanzerja ustanovitev najvažnejše socijalne ustanove.

Prvi dispanzer je ustanovil že pred 30. leti znameniti Calmette v Lili v Franciji. Zamisel dispanzerja si je naglo osvojila ves kulturni svet ter zdaj spoznamo kulturno višino naroda po gostoti njegovih dispanzerjev. Povsod, ker je protituberkulozna borba na višku, je umrljivost znatno manjša. Zlastno je, da je pri nas umrljivost 2-3 krat višja kot npr. pri Dancih in Nemcih. Zračunano je tudi, da stane našo državo ta visoka tuberkulozna umrljivost na leto 6 milijard Din. Že Ljubljana sama izgubi na leto 10.000.000 Din zaradi tuberkuloze, čeprav je umrljivost pri nas v primerjavi z drugimi kraji še precej nizka.

V dvomesečnem dispanzerjevem delovanju so odkrili silno žalostne stanovanjske in sploh življenjske prilike, v katerih žive jetični bolniki v Ljubljani. Težko bolni jetičniki spe skupaj z otroci v mrzlih, temnih in zatohlih sobah in žive v najhujši bedi. Bolniki, ki bi morali biti na vsak način izolirani, ki spadajo v bolnico ali v podobno ustanovo, potrebuje zdravniškega nadzorstva — leže doma in okužujejo svoje otroke. Po cele družine so jetične... Osnova vsake protituberkulne akcije so bolnice in drugi zdravstveni zavodi za jetične. V Ljubljani sami je

na 80 bolnikov z odprto tuberkulozo, v bolnici je pa samo 16 postelj za jetične. Odločilni činitelji morajo uvideti, da je varčevanje v tem primeru neumestno, kajti neprimerno več stroškov bo ter škoda, če ne bo primerne bolnice za tuberkulozo.

Doslej so imeli v dispanzerju že 150 obiskov. Vsi ti pacienti so bili brezplačno preiskani klinično in rentgenološko. Preiskali so tudi izmečke bolnikov v dvomljivih primerih in so našli bacile pri bolnikih, ki niso niti vedeli za svojo bolezen. Pri vseh potrebnih primerih preiskujejo tudi kri in telesno odpornost.

Da se je dispanzer sploh mogel ustanoviti, je predvsem zasloga OUZD, ki je odstopil dispanzerju laboratorij, ordinacijsko sobo in pripadajoče prostore, nekatere potrebne formulacije in ker dovoljuje proti nizki odškodnini uporabo rentgenskih aparatov.

Po pravilniku je delovanje ter delokrog dispanzerja določen tako:

Dispanzer vodi socijalno medicinsko zaščito tuberkuloznih bolnikov, njihovih rodbin in drugače ogroženih posameznikov v začetnem obdobju. V to svrhu izsledjuje bolnike, jih izloča v rodbinah samih, v kolikor je to mogoče, sicer jih pa pošilja v posebne zavode; pregleduje, poučuje bolnike člane njihovih rodbin. V posebnih primerih jih tudi ambulantno zdravi; podpira siromašne bolnike s hrano, perilom, sredstvi zoper okuženje itd.; posreduje v svrhu socijalne zaščite za svoje varovance, skrbni, da prevzame otroški dispanzer otroškega doma dojenčke ali nedoraste otroke iz tuberkuloznih rodbin; vodi evidenco ozdravljenih oseb; posreduje razkužbo stanovanj za umrljivi jetičniki in opravlja vse druge potrebne posle v svrhu čim bolj uspešnega socijalnega zdravstvenega skrbstva jetičnikov.

Posvetovanje, pomoč in specialno zdravljenje nudi dispanzer le siromašnim bolnikom, ki se izkažejo s predpisanim ubožnim spravečalom ali z nakazilom uradnega zdravnika. Vsi drugi sicer lahko pridejo na posvet, toda nimajo pravice do zdravljenja. Bolnike pošilja v dispanzer uradi in zasebni zdravniki, prihajajo oni, ki jih izsledijo zavodova sestra, priglase se pa lahko tudi sami.

Največji dotok bolnikov je iz Sol, ki imajo organizirano zdravstveno zaščito. Zeleti je, da bi obiskovali dispanzer najširši sloji prebivalstva. Jetika je zahrbtna ter se pokaže navadno, ko je za zdravljenje že prepozno.

Dispanzer je sicer še zdaj skromen zavod in je njegovo delovanje vezano na mala gnojna sredstva. Proračun za prvo leto znaša Din 190.000. Zanj prispevajo: Ljubljanska občina 100.000 Din, banska uprava 15.000, viska občina 15.000, protitub. liga 25.000 in OUZD 20.000 Din. Prispevek Higijenskega zavoda je vračunan v tem, da dispanzerju skrbstveno sestro, OUZD pa nudi brezplačno prostore, instrumente in rentgen naprave.

Kaže se že zdaj potreba, da se delokrog dispanzerja razširi. Prihodnje leto bo že treba pomožiti delovne moči, zvišati kredit za asanacijo stanovanj in za podporo v naravi. Dispanzer ne izplačuje podpor v gotovini, nego jih daje vedno v naravi. Doslej je k dispanzerju pristopila poleg Ljubljane samo viska občina, obiskujejo pa ga seveda tudi bolniki iz drugih občin, ki bi jih dispanzer prav za prav ne smel sprejemati, kar tako odklanjati jih je pa tudi težko. Silno nujne bi bile ustanovitve dispanzerja v Kranju (kjer ga bodo najbrž kmalu ustanovili), na Jesenicah, v Trbovljah, Celju in Trzinu. V Mariboru je liga že osnovala dispanzer in je pod vodstvom Higijenskega zavoda.

Vodstvo ljubljanskega dispanzerja je poverjeno strokovnemu zdravniku dr. Prodanu. Ravnatelj dispanzerja je dr. Bohinjec, ki je predsednik OPL. Upravno vodstvo ima poseben odbor, kuratorij, v katerem so poleg zastopnikov lige tudi predstavniki korporacij, ki dispanzer podpirajo, ter zastopniki dobrotelnih društev.

Naloge kuratorija bodo zlasti v prihodnosti težke; moral bo najti dovolj denarnih sredstev, ko bo dispanzer že popularen. Dispanzer bo gotovo tedaj užival popolno zaupanje javnosti in kot živa potreba bo razpolagal tudi z dovoljnimi sredstvi, saj se bodo v njem koncentrirale vse naše sile proti največji sovražnici človeštva, jetiki. Zato je dolžnost slehernega, da podpre to človekoljubno akcijo.

Ze v tem kratkem času dispanzerjevega obstoja, se lahko sklicujemo na veliko dela. Ze prvi mesec, oktobra, so pregledali 77 bolnikov, sprejeli je bilo v skrbstvo 67 varovancev, popolnoma pregledane so bile 4 družine z 22 člani itd.

Ni treba še posebej dokazovati kako potrebni so pri nas protituberkulozni dispanzerji, zato bo gotovo vsa javnost ustanovitev dispanzerja v Ljubljani pozdravila s polnim razumevanjem.

Umrlji so v Ljubljani

Od 28. novembra do 4. decembra: Schell Ana, roj. Titz, 80 let, zasebnica, Maurerjeva ul.; Kováč Valentín, 72 let, posestnik, Ravniharjeva ul. 70; Marolt Marija, roj. Petrič, 61 let, soproga župana in posestnika; Plalša Matevž, 76 let, dlnar, Škofja Loka; Gaspari Anton, 64 let, miz. pomočnik, Tržaška cesta 24; Jež Marija, roj. Lavrenčič, 75 let, zasebnica, Zrinskega ul. 7; Prosenč Jože, 1 1/2 leta, sin posestnika, Cerklje pri Kranju; Kastelic Marija, roj. Zajc, 60 let, delavka tov. tov. v p. Dolenjska c. 54; Šubelj Angela, 36 let, žena litografa, Savlje 68; Mencec Marija, 31 let, posestnica, Ilrova 37; Stefančič Vera, 5 let, hči pismonoše, Tomačeva; Zupančič Anton, 75 let, mag. oficijant v p., Sv. Petra c. 43; Kaligar Hedvika, roj. Dečman, 76 let, vdova nadučitelja, Sv. Petra c. 11.

V ljubljanskih bolnišnicah: Oblak Janez, četrt ure, Moste; Furlan Viktor, 21 let, mizarški pom., Petrušnja ves pri Litiji; Šest Ivan, 34 let, hči delavca, Čužnja vas pri Trebelnem; Nedelko Fr., 73 let, bančni uradnik v p., Emonska c. 4; Benčina Andrej, 2 in pol ure, sin cestarja, Travnik pri Loškem potoku; Ham Ferdo, 54 let, sklad. paznik v p., Dermotova ul. 28; Videnič Branko, 3 leta, sin plesk. pom.,

Štepanja vas 68; Bostič Jožet, 59 let, mizar in pocestnik, Zg. Bernik; Egger Leopold, 64 let, žel. revident v p., Bohoričeva 33; Müller Adela, 82 let, vdova trgovca, Levstikova ul. 2; Režek Franc, 21 let, delavec, Moste pri Žirovnici; Petek Franja, 44 let, delavka, Streliška ul.

Prpriave za IX. vsesokolski zlet

V Tyrševem domu v Pragi se je vršila v četrtek popoldne druga seja slavnostnega odbora IX. vsesokolskega zleta. Predsednik dr. Josip Scheiner je pozdravil goste in načelnika generalnega štaba generala Stryovca kot novega člana slavnostnega odbora. V izjavi starostve zveze poljskega sokolstva A. Zamoyskega, I. podstaroste Sokola kraljevine Jugoslavije E. Gangla in podstaroste Zveze ruskega sokolstva Manohina je tolačečna enotnost slovenskih sokolskih zvez in želja, da bi dosegel Tyršev vsesokolski zlet čim večji uspeh.

Sledila so poročila funkcionarjev, ki vodijo priprave za IX. vsesokolski zlet. Ing. Petru je poročal o gradbi zletišča, ki se gradi po načrtih arhitekta Dryaka. Na telovadišču bo prostora za 15.000 telovadcev. Določeno je nastop v 72 stopih in odhodi skozi dvoje stranskih vrat v 18 stopih. Občalnica za moško in žensko članstvo so določene za 36.000 telovadcev. Proračun zletnega stavbnega odbora znaša 6 milijonov 292.000 Kč. Dr. Fleischmann je poročal o finančno-gospodarskih vprašanjih. Stroški za vsesokolski zlet bodo znašali po dosedanjih dispozicijah 12.281.000 Kč. Načelnik ČOS je poročal o sporedu zleta. Predzletni dnevi se prično 12. junija z zletom dijaškega naraščaja, glavni dnevi 1. julija s tekami, javni nastopi članstva, gostov in vojaštva bodo pa 4.5 in 6. julija. Načelnica M. Provaznikova je podala točen pregled vseh zletnih tekem, ki jih je 159 vrst, med njimi mnogo novih. Seje so ee udeležili zastopniki mesta Prage dr. Zenkl, za jugoslovensko sokolstvo E. Gangl, D. Paunkovič in J. Svajgar, za poljsko sokolstvo A. Zameyski in Jadwiga Zamoyska, za ruske Sokole pa N. Manohin.

Narodno gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.
Sobota, 5. decembra: Zaprtro.
Nedelja, 6. decembra ob 15.: Princezna in pastirček, Miklavžev obisk. Znižane cene. — Ob 20.: Zapravljičev. Premijera. Izven.

Ponedeljek, 7. decembra: Zaprtro.
Torek, 8. decembra ob 18.: Igra o Augustinu. Igrajo katoliški akademiki. — Ob 20.: Zapravljičev, repriza. Izven.

Premijera Raimundove pravljice igr »Zapravljičev« bo jutri zvečer v naši drami. Carobna pravljica ima tri dejanja (10 slik). Prva slika je v grajski sobi, druga pri vili Keristani, tretja na vrtu pred gradom, četrta, peta in šesta slika v gradu, sedma pri jezeru, osma na vrtu pred gradom, deveta v mizarški delavnici, deseta na razvalinah starega gradu. Glavne vloge igrajo: gg. Levar, Kralj, Debevc, Medvedova, Boltarjeva, Skrbnišek in Zeleznik. Pevske vlože pojoo: Medvedova, Kralj, Sancier, Plut in Debevc. Pri predstavi sodeluje del opernega orkestra. Dirigira g. Marjan Lipovšek. Igro je priredil in režiral Ciril Debevc. Predstava je izven.

Miklavž v naši drami. Pri nedeljski popoldanski predstavi dne 6. t. m. obišče med predstavo »Princezna in pastirček« dramsko gledališče Miklavž z vsem svojim spremstvom. »Princezna in pastirček« je ona najbolj privlačnih mladinskih iger, kar se jih je v zadnjem času vpriporilo na našem odru. Tembolj privlačna bo v nedeljo, ko bodo naši mladički videli prihod Miklavža. Za predstavo veljajo znižane dramske cene.

OPERA
Začetek ob 20.
Sobota, 5. decembra: Viktorija in njen huzar. Red E.

Nedelja, 6. decembra ob 15.: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. — Ob 20.: Vijolica z Montmartra, gostuje gđ. E. Druzović, članica zagrebškega gledališča. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 7. decembra: Zaprtro.
Torek, 8. decembra ob 15.: Vijolica z Montmartra. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Nikola Šubic Zrinjski. Proslava 100letnice rojstva skladatelja Ivana Zajca.

Drevi se poje v operi »Viktorija in njen huzar« v običajni zasedbi za red E.

Na praznik v torek, dne 8. t. m. zvečer se poje v naši operi melodijska in izredno priljubljena opera »Nikola Šubic Zrinjski«. To delo vpripori naša uprava v počastitev spomina 100letnice rojstva veleznakovega hrvatskega skladatelja Ivana Zajca. Prod predstvo bo kratek spominski govor. Naslovno vlogo poje g. Primožič. Evo ga. Thierryjeva, Jelena g. Gjungevac, Sulejmana g. Križaj, Juranica g. Gošić, Sokolovića g. Marčec, Levija g. Janko. Opero dirigira kapelnik Neffat.

Gospodična Erika Druzović, članica zagrebške opere, prvič gost na slovenskem odru. V nedeljo zvečer gostuje v naslovni vlogi v operi »Vijolica z Montmartra« gđ. Erika Druzović, hčerka znanega glasbenika prof. Hinka Druzovića iz Maribora. Gospodična deluje na zagrebškem o'ru dve sezoni, pa si je že utrdila svoj sloves kot odlična pevka — n igralka ter je pri zagrebški publiki izredno priljubljena. Mlada, izredno simpatična pojava lepega glasu, dobre igre in izvrstno muzikalna. Ostale vloge kakor pri običajnih vpriporitvah te opere. Veljajo znižane operne cene.

Ljubljana v peklenstem ognju

Za Miklavža so se podjetni ljubljanski trgovci bogato založili

Ljubljana, 5. decembra.

Dolgo pričakovana konjunktura je tu. Ljubljana se je kar čez noč prelevila ter postala rdeča v vseh izložbah. Ljudje so povsod na nogah, kot da se pripravljajo na največji praznik, v trgovinah podajajo drug drugemu kljuko, kar se že dolgo ni zgodilo, vsem se odpirajo na stečaj srca in mošnjčki; na vsak način se hočejo pokazati tudi letos, ohraniti Miklavžev sloves, saj je pa tudi Miklavž za Ljubljano najpopularnejši praznik. Zato je te dni vse mesto v znamenju Miklavža, peklenškega ognja in v čudni vnevi.

Najbolj so zgovorne izložbe in še mnogo bolj kot prejšnja leta. Še ni dolgo, ko prav za prav nismo niti imeli vele mestnih izložb. Pa čeprav jih je bilo nekaj, vendar zdaj aranžerji popolnoma obvladajo svoje delo. Čedalje bolj se očituje pri aranžiranju izložb profinjen okus, uveljavljajo se moderna načela, kaže se smisel za arhitektonsko skladnost in opaziti tudi, da računajo aranžerji s psihologijo kupca.

Izložbe naših trgovin si moramo ogledati že zaradi tega in tudi trgovci zaslužijo priznanje — vsaj enkrat na leto. Vsaka ulica »trgovskega dela« Ljubljane, središča, ima kaj značilnega glede na trgovine. V Šelenburgovi ulici prevladujejo knjigarne in trgovine s papirjem. Na Aleksandrovi cesti je vse velikopotezno, vele mestno, visoka eleganca. Prav tako se je začela uveljavljati novodobnost na Miklošičevi cesti, v doslej zgolj advokatski četrti. V Prešernovi ulici je skoraj največ trgovin, tu lahko kupiš vse; manufaktura, modno blago, urarski izdelki, zlatnina, srebrnina, galanterija itd., največ je pa trgovin s čevlji.

Najstarejše, pa tudi najbolj priznane trgovine so na onkraj franciskanskega mostu: Stritarjeva ulica, Mestni in Stari trg. Tu je bilo dolgo časa središče ljubljanske trgovine, kar se še zdaj pozna. Zadnja leta so modernizirali skoraj vse večje trgovske lokale. Tu ima Miklavž največjo zalogo za otroke, pa tudi za starejše je marsikaj pripravljenega.

Sicer bi pa morali omeniti še mnogo drugih ulic, ki tudi nočejo zaostajati za ostalimi. Tako je n. pr. mnogo lepih trgovin na Sv. Petra cesti, v Wolfovi in Zidovskii ulici, na Dunajski cesti itd.

V Šelenburgovi ulici moramo najprej omeniti knjigarno Tiskovne zadruge, saj je najbolj vidna in najbolj založena s krasnimi darovi za male. Res velika Miklavževa zbirka, pisana, peštra ter bogata. Naša mladinska knjiga se je zadnja leta zelo razmahnila, čeprav smo še nedavno orali ledino tudi v tem pogledu. Zdaj je pa izbira mladinskih knjig tolikšna, kot da grozi nadprodukcija. Toda ogledte si jih pri Tiskovni zadrugi in prepričali se boste, da je zbirka le prvovrstna. Dve veliki izložbi sta jih polni, pisane barve vabijo že od daleč. Seveda je preskrbljeno tudi za velike »otroke«. Nekateri sicer govorijo o krizi knjige, toda kdo bi verjel vanjo, ko pa skoraj vsakih 14 dni izide kakšna nova knjiga, včasih celo več. In če pogledaš v izložbo Tiskovne zadruge, sploh ne moreš več verjeti, da vlada knjižna kriza, saj so razstavljena sama izbrana dela svetovne književnosti in najboljše domače.

Kaj napravi okus in strokovno znanje, nam povedo izložbe Tičarjeve in Bonačeve trgovine. Pred njima se bo moral gotovo ustaviti tudi Miklavž in vstopiti. Blagor mu, kogar bo osrečil s tako finimi darili!

Pri Magdiču na Aleksandrovi cesti razstavlja parkelj-gentleman najelegantnejše rekvizite finega kavalirja ter pravi, da že prihaja. Seveda prihaja — velik čas — povsod v izložbah pravijo lepaki, da priredi to in to društvo miklavževanje, ples... Vse je tako kot prejšnja leta, le izložbe so lepše. Kette, »Noblesse«, »Elegance« itd. Kdo bi jih mogel vse našteti in se opirati, saj končno zmanjka tudi besed. Da so izložbe trdke »Peko« krasne, ni treba posebej omenjati.

Ne smemo pa pozabiti Daj-Dama, o katerem zadnje čase govori vsa Ljubljana. Ze zaradi tega, ker se v njem lahko takoj postreže z najboljšim in najfinjšim, ne da bi ti treba čakati na Miklavžovo usmiljenje. V tem bifeju se res dobro uveljavlja načelo daj! — dam! — kar pa ima tudi svoj globlji pomen. Tudi Miklavž se bo o tem prepričal, če bo obiskal Daj-Dam. In gotovo si bo ogledal našo vele mestno pasajo, saj smo jo dobili šele nedavno. Toda ne le zaradi tega, ker je nova, temveč predvsem zaradi res modernih trgovin. Lahko bo obiskal modne trgovine, slaščičarno, zašel bo v kotečič Daj-Dama, kjer vabijo same najboljše ruje kapljice, tudi v cvetličarni bo najlepše sprejet, v brivnici mu pa tudi radevolje pristrizejo brado.

Mnogo dela bo imel dobri svetec tudi na Mestnem trgu. Saj se mu pred Krisperjevo izložbo priporoča dan za dnem toliko mladih, hrepenečih srce, da bi najbrž zmanjkalo vseh tistih vabljivih reči, če bi vsem ustregel, čeprav jih je cele gore. Pri Krisperju so se izložbe pred Miklavžem že drugič izpremenile. Razstavljajce ni nikdar v zadregi za originalne ideje. Zato pa tudi vse govori o Krisperjevih izložbah.

Lepo je tudi pri Schmittu in Samcu. Tudi Schmitt ima vedno kaj novega. Zdaj vzbujajo največ pozornosti izložbi žerjav, ki se lahko priključi na električni tok, da obratuje. Zelo so všeč otrokom, pa tudi odraslim, dražestne punčke v nežnih negležjih. Pri Samcu je pa nakupičeno toliko bogastva, da človek ne ve, kaj bi gledal. Opice plezajo tako naravno, da

otroci vprašujejo, če so žive. In vzklikajo: Oh, avto, aeroplan! Glej, mama vlak! Ta pa konja jaše! Oh, ko bi imela tisto punčko s postljico! — Le pojdlmo naprej! Bomo še kaj videli! jih tolažijo stariši!

Tako tolažijo tudi sami sebe. Hodijo od trgovine do trgovine, dokler ne pozabijo, kaj so videli najlepšega v začetku.

Pri Sossu v najlepši izložbi v večji igra parkelj na harmoniko med sijajnimi plesnimi toaletami, da dame kar srbe pete. Teh oblek Miklavž gotovo ne bo prezrl, če je količjak kavalirski. Od Sossa pa nima več daleč do Skaberneteta, kjer bo tudi našel za še tako razvajeno damo najfinjšo, apartno večerno obleko ali plašč, če se ne bo založil s prvimi in drugim.

Tako bi lahko naštevati brez konca. Tudi Hamann na Mestnem trgu je Miklavžev dobavitelj. Dobavlja mu razno blago za najmlajše Ljubljance.

In če si bo Miklavž ogledal še toliko lepot po ljubljanskih trgovinah, gotovo ne bo prezrl najnovejših trgovin, ki so v palači Grafike, saj je ta palača pri kolodvoru la bo moral iti mimo nje. Pri »Alpinu« bo lahko izbral smuča ali pa vsaj sanke, pri »Centric« je pa na razpolago precej koles in gramofonov. Pri slednji plešejo v izložbi parklji kolo na gramofonski plošči.

Sploh pa bo imel ubogi svetnik dovolj dela, če si bo samo vse ogledal, s čimer ga je počastila vedno mu zvesta Ljubljana.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 5. decembra, katoličani: Saba, Sava, Stojana, pravoslavni: 22. novembra: Filemon.

Jutri: Nedelja, 6. decembra, katoličani: Nikolaj, Vladovita, pravoslavni: 23. novembra, Amfiloh.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Dober grešnik.
Kino Dvor: Ko bom bogat.
Kino Ideal: V senci maneže.
ZKD: »Črni ciklon« ob 14.30 v kinu Matic.

Kino Dvor: Alpinski film Durmitor. Društvo »Soča«: predavanje prof. Dolence ob 20.30 pri Levu.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Dober grešnik.
Kino Dvor: Osveta (Hootgibson).
Kino Ideal: V senci maneže.
ZKD: »Črni ciklon« ob 11. dop. v kinu Matic.

Klub esperantistov, slavnostni občni zbor ob 10. v Delavski zbornici.

Klub esperantistov: zabavni večer ob 20. v Delavski zbornici.

SPORT

Jadran: Ilirija II. na igrišču Ilirije ob 10. dop.

Primorje II.: Hermes na igrišču Primorja ob 10. dop.

Svoboda: Slovan na igrišču Ilirije ob 13.

Ilirija: Primorje na igrišču Ilirije ob 14.30.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Bahovec, Kongresni trg 12, Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Hočevar, Ljubljana VII., Celovška c. 34.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

OTROŠKE NOGAVICE z igrom KLJUČ



Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Iz policijske kronike

Ljubljana, 5. dec.

Poročali smo, da je policija izsledila zelo podjetno tolpo tatov, ki se je specializirala na kolesa. Kolovodja te družbe je bil 27letni delavec Jože Obreza, don. Bezuljaka občina Begunje na Notranjskem, ki je že šest mesecev brez posla in se je preživljal s tatvinami in vlomi. Tako je policija ugotovila, da je v lomih tudi pri posestniku in gostilničarju Pavšiču v Gatin pri Grosupljem, mu odnesel gramofon in več drugih stvari. Obreza je priznal tudi tatvino šestih koles, izgovarjal se je pa, da jih ni kradel on, temveč njegovi ponagači neki Ivan S. in še dva druga. Policija je aretirala tudi Ivana S., in še tri druge, od katerih je pa dva izpustila. Vsi so tvorili nekako delniško družbo, ki je kradla kolesa v Ljubljani in jih razpečevala na deželi, kolesa, ki so jih pa kradli na deželi, so prodajali v Ljubljani. Obreza, ki ima na vesti več drugih tatvin, a jih niso priznali, je policija z Ivanom S. vred izročila sodišču, obenem je pa izdala tiraličo tudi za nekim Gorenjem in nekim Dalmatincem, ki sta sodelovala pri tatvinah.

Paradoks.

— Gospod sodnik tako visokih alimentov ne bom mogel plačevati. Saj vam je že moja bivša žena povedala, da nisva mogla živeti z mojo plačo ter sva se največ zaradi tega ločila.

— Zakaj ste se pa potem sploh ločili, če ne morete plačevati alimentov?

Esperanto tudi pri nas zmaguje

Ob desetletnici Esperantskega kluba v Ljubljani — Pomen in cilji esperanta

Ljubljana, 5. decembra.

Najlepši primer zmage idealizma se nam nudi z desetletnico Esperantskega kluba v Ljubljani — in dandanes, ko je anahronizem govoriti o vsem, kar ni v zvezi z egoizmom, cinizmom.

Morda bi kdo omalovaževal takšen idealizem, zanikal njegov pomen — pa je že zaradi tega treba spregovoriti o esperantskem pokretu in njegovemu pomenu v splošnem in glede na naš jubilej. Kajti pod esperantskim gibanjem je treba v resnici razumeti pokret; ni le propaganda za nekakšen mednarodni jezik, v njem je velika ideja, ki si bo prej ali slej utrla pot med vse narode ter položila temelje pravega človečanstva.



Duhovni vodja esperantskega gibanja v Ljubljani g. Danilo Herkov, nam je podal ob tej priliki izjavo, iz katere posnemamo:

Esperantsko gibanje se je začelo širiti pred 40 leti ter je našlo že tedaj med Slovenci precej privržencev. Obe izdaji Kosercjeve esperantsko-slovenske slovnice sta bili kmalu razprodani. To gibanje pa še ni bilo organizirano ter pred vojno širša javnost ni mnogo vedela o esperantu. Po vojni se je pa znanost nekaj pristašev esperanta v Ljubljani, bilo jih je okrog 10. V prostorih trgovske šole so obiskovali esperantski tečaj ter se spoznali поблиže. Sklenili so ustanoviti esperantski klub ter širiti esperantsko idejo pri nas. Za predsednika so izvolili g. Herkova, ustanovni občni zbor je bil 3. decembra l. 1921. v magistratni posvetovalnici. Udeležilo se ga je nepričakovano mnogo ljubiteljev esperanta. Klub je že prvi mesec otvoril esperantski tečaj, ki ga je obiskovalo 20 esperantistov.

Zanimanje za esperanto je vedno bolj raslo, kar je — mimogrede rečeno — predvsem zasluga poštvalnega odbora, zlasti predsednika, ki je v začetku vodil tečaje, opravljal tajniške posle, vzdrževal stike z drugimi, inozemskimi in našimi klubi, ustanavljal klube v naših manjših krajih itd.

Prva esperantska organizacija pri nas je pa bilo Esperantsko društvo v Mariboru, ki ga je ustanovil še pred vojno dr. Haas.

L. 1923. je bil v Zagrebu I. jugoslovanski esperantski kongres, na katerem se je ustanovila Jugoslovanska esperantska liga. Ljubljanski Esp. klub je že od ustanovitve član te lige, v kateri zelo agilno deluje. Liga je organizirala esperantsko gibanje po vsej državi.

Klub si je kmalu ustanovil esperantsko knjižnico, v kateri ima zdaj poleg nekaterih revij in časopisov nad 250 esperantskih knjig. Člani si izpolnjujejo jezikovno znanje s knjigami, po enkrat na teden se zbirajo na klubskih sestankih, kjer se vadijo v konverzaciji, klub tudi prireja stalno jezikovne tečaje, letos je pa uvedel še predavanja v esperantskem jeziku.

Članstvo se rekrutira skora, iz vseh slojev, po večini pa iz nižjega uradništva in seveda predvsem le iz nesebičnih nagibov. Saj ne more nihče v klubu pričakovati materialnih koristi. Zato se družijo v njem le idealisti, kar se kaže tudi v tem, da vlada med članstvom vedno popolno soglasje, da so vsi res navdušeni priistaši esperantske ideje, ki služi za popolnim razumevanjem ter so vsi zelo agilni.

Klub sestavi vsako leto delovni program vneprej, ki ga vedno tudi izvede.

Takoj v začetku se je utila potreba po večini knjigah, slovarjih in slovarjih, ker je bila Kosercjeva slovnica že razprodana. Klub si je moral pomagati sam. Ker pa med člani ni bilo poklicnih jezikoslovcov, so prevedli hrvaško esperantsko slovnico. Ko je bila ta izdala kmalu razprodana, so izdali še eno. Najbolj so pa pogrešali esperantsko slovenski in slovensko esperantski slovar. Končno so pa premagali tudi to oviro. Poštvalni prof. Alojz Tavčar, ki ga je klub izvolil za častnega člana, je sestavil ta slovar iz popolnoma nesebičnih razlogov.

Esperantski pokret pri nas seveda naprepi proti narodni samobitnosti ali interesom države, kot bi morda kdo mislil. Esperanto se celo služi državnim, odnosno nacionalnim interesom. Vzemimo samo primer, koliko lahko esperanto stori v širšem svetu za našo propagando, za tujski promet itd. V zadnjih letih je klub posvetil mnogo pažnje tej propagandi. Tako je n. pr. predsednik kluba l. 1929. pre-

daval petkrat v radiu v esperantskem jeziku o lepotah Slovenije. Kako velikega pomena so bila ta predavanja za našo tujsko prometno propagando, nam dokazuje že to, da je predsednik prejel potem iz vseh delov sveta nad 50 dopisov, v katerih mu esperantisti izražajo priznanje in zahvalo, da jih je informiral o dolejši neznanosti dežel in državi. Propagandni članki o naši domovini, ki jih priobčujeta predsednik in prof. Modrijan v mnogih esperantskih časopisih, vzbujajo po vsem svetu zanimanje za naše kraje in Jugoslavijo sploh. Izreden uspeh je dosegel tudi propekt o Ljubljani, ki ga je klub izdal letos skupno s tujsko prometnim svetom Ljubljane. V vseh kulturnih državah so se zaradi tega začeli zanimati za Ljubljano in našo državo, kar bi najlepše dokazala zlasti ogromna korespondenca, ki jo klub vzdržuje z mnogimi esperantskimi organizacijami iz mnogih držav.

Kako veliko važnost polagajo v drugih državah na esperantsko gibanje, nam dokazuje primer, ki se na prvi pogled sicer ne zdi pomemben: Neka esperantska organizacija na Švedskem, ki kmalu priredi esperantsko razstavo, je zvedela, da priobčuje »Slov. Narod« informativne članke o esperantu, za kar se tako zanima, da je pisala ljubljanskemu mednarodnemu esperantskemu delegatu (esperanti imajo v vseh večjih krajih, kjer obstoji esperantsko društvo, mednarodnega delegata za sprejemanje esperantskih gostov i. p.) g. Jeleniču, naj ji preskrbi številke lista, v katerih so izšli tisti članki.

Klub ima še vse polno lepih načrtov, toda težko jih je uresničiti zgolj z last-

nimi silami. Poudariti je treba še posebno, da Kluba nihče ne podpira in da si mora članstvo večkrat doslovno odtrgati od ust, da podpre plemenito akcijo. Predvsem želimo naši idealni esperantisti, da bi začeli izdajati prevode naših književnih del v esperantu. Najprej nameravajo izdati Cankarjevega Hlapca Jerneja, ki je izšel v prevodu prof. Rakuša iz Maribora v esperantu v neki berlinski esperantski reviji. Tej knjigi bi sedeli še drugi prevodi naših izvršnih del, kar bi bilo nedvomno velikega pomena za nas, naš lep jezik in domovino.

Naši esperantisti nikdar ne oostopajo od začrtanega programa, najsi jim nesprijetno še takšne ovire, zato jih pa bo naša javnost gotovo podprla vsaj v moralnem pogledu.

Kaj vse zmorejo, kaj so delali in naredili v desetih letih, nam pa bo natančneje pokazala jutri njihova razstava v Delavski zbornici. Proslava desetletnice Kluba se udeležijo delegati esperantske lige z Zagreba, kluba iz Slav. Broda (kjer bo prihodnje leto esperantski kongres), klubov iz naše banovine (z Jesenic, iz Celja, Maribora, Logatca in Trbovelj), udeležili se je pa bodo tudi najodličnejši predstavniki naše javnosti.

Razstava se bo delila na splošni pregled esperantskega gibanja in na esperantski pokret v naši državi, posebej pa na delovanje ljubljanskega Esp. kluba. Ta del razstave, o delovanju ljublj. kluba, se deli na znanstveni, literarni in tujsko prometni del. Razstavni material tvorijo knjige, brošure, časopisi, prospekti, statistično gradivo itd.

Da bo proslava dosegla popoln uspeh in da se bo po tem močnem dokazu zmaga idealizma naših esperantistov klub še okrepil in stopil v ero še lepših uspehov in velike bodočnosti, trdno upamo ter iskreno želimo. Našim poštvalnim esperantistom, ki tako tiho in nesebično opravljajo tako važno delo, pa k razveseljivemu uspehu iskreno čestitamo.

Smučarski dom v Planici

SK Ilirija je dogradila smučarki dom v Slatni v dolini Planice

Ljubljana, 5. decembra.

Na lanskem obnem zboru SK Ilirije je bila sprožena misel, naj bi klub zgradil smučarski dom kje na Gorenjskem, kjer traja zimska sezona več mesecev. Seveda takrat tudi največji optimisti niso mislili, da bo ta misel tako kmalu uresničena. Te dni je bil namreč ponosni smučarski dom Ilirije na Slatni v dolini Planice dograjen in 20. t. m. bo slavnostno odprt.

Ze lani jeseni je kupila Ilirija na Slatni



nekaj zemljišča, letos se je pa sestal agilen odbor za gradbo smučarskega doma, ki je popolnoma avtonomen. Jeseni se je lotil odbor pod vodstvom inženjerja Koudelke ter gg. Komarja, Staneta Miklavčiča in drugih z vso vsemoto dela. Zasigural si je večja denarna sredstva, proti koncu septembra so na Slatni prvič zapele lopate in zdaj je dom, ki ga vidimo na sliki, že dograjen. V delu je samo še notranja oprema in ureditev kar bo pa tudi kmalu opravljeno.

Smučarski dom je lepa, ponosna, solidna zgradba. V njem najdemo zavetišče smučarji in tekmovalci, obenem bo pa priljubljena postojanka domačih in inozemskih turistov poleti in pozimi.

Dom je bil zgrajen po načrtih tehnika g. Stanka Miklavčiča in deloma tudi inženjerja Koudelke. V koči je prostora za 64 ležišč in sicer 26 ležišč v sobah, 38 je pa skupnih. Razlika v ležiščih je samo ta, da so v skupnih ležiščih postelje etažirane druga nad drugo, sicer so pa enake onim v sobah.

V pritličju je velika jedilnica, svetla prostorna in udobna. V pritličju je tudi kuhinja in pa možko skupno ležišče. V prvem nadstropju so samo sobe, v podstrešju pa dve sobi in dve skupni ležišči, ločeni za ženske in za moške.

V leti je kotlišče za centralno kurjavo, tam bodo tudi umivalnice s prhami za smučarje in turiste, ki bodo prenočili na skupnih ležiščih. Na razpolago bo topla in m. a. voda. Gostom, ki bodo prenočili v sobah, bo na razpolago kopalnica. V kleti bo tudi teniška za razvijanje fotografskih posnetkov, urejeno je pa tam tudi stanovanje za oskrbnika. Kočo bo oskrboval znani oskrbnik in vodi: g. Bitenc.

V koči se bodo vršili stalni tečaji, SK Ilirija bo pa pridivila več javnih smučarskih tečajev. Kdor bo želel, bo lahko dobil tudi konje za skijoring. Na Slatni sami je prav idealen teren za sankanje, od koč pa bodo na vse strani lepi in prijetni izleti, tako v Planico k Tamarju, na Peč,

na Petelinko v Kranjsko goro in z dovoljenjem italijanskih oblasti tudi na Belopeška jezera itd.

Smučarski dom gradi tesar g. Mihor iz Ljubljane, centralno kurjavo in druge instalacije je izvršila tvrdka Jugoradiator, mizarstva dela mojster Senk iz Podkorena, notranjo opremo, jedilnico in druge manjše naprave pa mizar Smolej iz Kranjske gore.

Poslopje samo bo veljalo okrog pol m-

liona Din. SK Ilirija je izdala za 200.000 Din obveznice po 100 Din in najela pri Mestni hranilnici v Ljubljani 100.000 Din posojila, ki je vključeno na zemljišče, okrog 200.000 Din je pa vrgla zbirka in posojilo privatnikov. Oficijska otvoritev bo kot rečeno 20. t. m.

Otvoritev bo slovesna, saj pomeni dograditev smučarskega doma za naš zimski sport pravi praznik. Udeleženci bodo imeli polovnično vožnjo in vozil bo poseben vlak, na kar že zdaj opozarjamo ljubitelje zimskega sporta.

Elitni Kino Matica

Samo še danes in jutri

Zato si kupite nemudoma vstopnice in ogledite si slovitega dunajskega komika

Maxa Pallenberga

v prvem njegovem zvočnem filmu

Dober grešnik

Briljantna saloigra, ki je žela triumfe po vsem svetu!

Foxov zvočni tehnik!

Predstave danes ob 4., 6. in 9. 1/2 zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer.

Zadnja prilika, da vidite velikega umetnika!

Jubilej blage žene

Ljubljana, 5. decembra.

Tiha, skromna, z velikim, a strtim srcem je praznovala te dni gospa Elizabeta Gnezda, roj. Tolazzi, vdova po višjem železniškem uradniku, svoj 60-letni rojstni dan.

Žena, polna narodnega idealizma, se je pred vojno udeleževala na narodnem polju, bila je predsednica Ciril - Metodove podružnice v Gradcu in tudi v Sežani na Krasu, ter pomagala kjerkoli in kamorkoli naši stvari.

Ni ji bila pot posuta s cvetjem. Ne, polna trpljenja in tuge, Poleg soprega je izgu bila dva sina in hčer, ki so bili v najlepši dobi življenja. Sinko zdravnik dr. Milko se je kot dobrovoljec bojeval na solunski fronti, pretrpel vse za našo Jugoslavijo in na svoji težki, mučniški življenjski poti podlegel v Caribrodu.

Tako vidimo ženo skoraj dnevno na pokopališču, kjer obiskuje v svojo uteho grobove svojih dragih, kjer njena roka neguje cvetke in kraši gomile judenburških žrtev in onih, ki so žrtvovale življenje v svetovni vojni, a so pozabljeni od vseh.

Z veliko vnemo, častjo in ljubeznijo skrbi za gomilo naše velike žene Franje Koširjeve v Smartnem pod Šmarno goro, saj sta v Sežani skupno delali na nardnem polju.

Gospa Betica je zelo marljiva odbornica našega »Kola« kjer sedaj trka in prosi za naše bedne.

Zelimo vrli ženi še mnogo, mnogo solnih, srečnih, veselih let, ki naj jih preživi v krogu svoje hčerke in treh vnukov, a v uteho vsem onim, ki jim lajša gorje.

Plesna sezona v znamenju rumbe

Okar sta izginila iz plesne dvorane šimi in čarliston, najoriginalnejša plesa, ki ju je prinesla povojna psihoza, ni bilo plesa, ki bi tako prodril v široke sloje, kakor ta dva. Letos smo pa dobili nov ples, ki pomeni evolucijo na polju plesne umetnosti. Gre za takozvani rumba, lahek, skoraj bi rekli graciozen ples, ki mu je domovina Kuba in ki je sedaj preko Amerike prišel tudi v Evropo. V velikih evropskih mestih je vsa plesna sezona v znamenju rumbe, ponekod so bili ustanovljeni posebni rumba - orkestri, v Berlinu imajo celo »Rumba bare« itd. Novi ples je torej vsem zmešal glave in tudi — noge.

Saj je pa rumba tudi res prijeten in lahek ples, ki ga ni ustvaril učen koreograf, temveč je nastal iz naroda. Temelji novega plesa so veseli kubanski narodni plesi, ki so jih ameriški koreografi in pa tudi komunisti opazovali, zbrali in kopirali in napravili iz njih nekaj novega. Ples se pleše v štirietrinskem taktu, povdarjena sta tretji in četrti takt, njegovo tempo znaša približno 48 taktov na minuto. Njegove značilnosti so: menjalni korak, kare, križani, zadrževani in verižni korak in celo »dame soloc«. Navidez se zdi rumba kompliciran, je pa res izredno lahak in zato ni čuda, da je prodril v najširše sloje. Še eno posebnost ima ta ples: plešeš ga lahko tudi na zelo omejenem prostoru, dočim so zahtevali elegantni in decentni angleški plesi mnogo prostora. Nadeljena značilnost je nekako zabavlje v bokih, ki menda izvira od foxtrota.

V Ljubljani se nismo plesali tega plesa, poč pa ga je začel uvajati naš znani plesni mojster g. Jenko, ki tudi drevi priredi v baru, okolišna sedanji restavraciji »Emona« nekakšno revijo rumbe. Prepričani smo, da bo lahki in graciozni ples našel med našo mladino, pa tudi med starejšimi plesalci mnogo prijateljev.

Z mestne pristave

Ljubljana, 5. decembra.

Na zadnji seji upravnega odbora mestnih voženj, ki se je vršila 2. t. m., je bil sklenjen nakup ovsa in otrobov za vso uporabo mestnih hlevov v letu 1932. Oboje bo dobavila tvrdka Volk v Ljubljani. — Ista seja je sklepala tudi o nabavi novega škroplilnega avtomobila. Ker došla ponudba ni bila ugodna, je upravni odbor sklepanje preložil. — Večje število dostavljenih konj bo mestna pristava prodala. Istočasno pa bo nakupila mlade konje, da bo ostalo stanje isto. — O oddaji tovornih voženj, ki jih pristava ne more izvrševati sama, kar bo nastalo zlasti, če zapade sneg, bo upravni odbor mestnih voženj sklepala kasneje. Do tedaj pa bo sprejemal ponudbe. — Barjanskemu gasilskemu društvu odproda mestna pristava mali tovorni avtomobil, ki je bil doslej večino v rezervi. Barjansko gasilsko društvo bo preuredilo avtomobil v brizgalno. — Ker je Maloželezniska družba dogradila novo remizo, bo opustila nadaljnjo uporabo garaž na mestni pristavi, kjer je shranjevala avtobuse. Ker pa jo veže pogodba z mestno pristavo, bo morala Maloželezniska družba kljub opustitvi garaž še nadalje plačevati zanje najemnine.

Mestna pristava je večino svojih starih, nehigijeničnih odprtih smetarskih voz že davno zavrgla. Sedanja popolnoma zaprti smetarski vozovi odgovarjajo vsem zahtevam higijene. Sedaj pa se mestna pristava bavi z načrtom, da odstrani pri smetarskih vozovih konjsko vprego in jo zamenja s pogonsko silo. Ugotovilo pa se je, da avtomobili v to svrhu niso uporabni, kar so neekonomični. Poraba bencina je zaradi pogostega ustavljanja motorja in ponovnega stavljanja v pogon mnogo prevelika. Tak avtomobil za smeti bi moral namreč ustavljati pri vsaki hiši. Bržkone pa bi se taki avtomobili za smeti izkazali, če bi se jih uporabljalo le za pobiranje smeti v velikih zgradbah, pri čemer bi pogosto ustavljanje motorja odpadlo in bi tak smetarski avtomobil vozil in odvažal na velike distance. Za ulične smetarske vozove, ki zaustavljajo pri vsaki hiši, pa bi mestna pristava nabavila vozove na električni pogon. Ti vozovi so — kakor

kažejo poročila iz raznih krajev — zelo ekonomični. Zlasti še, ker se morejo akumulatorji polniti ponoči v elektrarni, ko je mnogo odvisnega toka. Ta vprašanja upravni odbor mestnih voženj se proučuje in zlasti ugotavlja rezultate, ki so jih v tej smeri dosegla večja inozemska mesta. Sploh pa se mnogo razpravlja, če ne bi z gospodarskega in praktičnega stališča kazalo mestne vožnje čim bolj avtomobilizirati in zavreči konjsko vprego.

Današnji živilski trg

Ljubljana, 5. decembra

Današnji živilski trg je bil v znamenju lepega vremena, prve sobote v mesecu in pa Miklavža. Zato je bilo na trgu živahno kakor že dolgo ne. Tudi dovoz je bil izredno velik, cene živilom so pa ostale večinoma nelzpremenjene. Na mesarskih stojnicah so bili dobro založeni, meso je zelo poceni. Govedino prodajajo po 6 do 10 Din kg, volovsko meso II. vrste 10 in I. vrste 12 Din kg. Teletina je po 10 do 14 Din, preščeje meso 12—16 Din in gnjat ter prekaženo meso od 14 do 20 Din po kakovosti. Na sadni trg so pripeljali mnogo lepih jabolok. Povprečna cena je od 3—5 Din za kg, neki prodajalec je prodajal lepa jabolka po 2.50 Din in zato se je okrog njega kar trlo kupcev. Hrušk je že skoraj zmanjkalo, istotako domačega kostanja. Razen jabolk in orehov na Vodnikovem trgu ni bilo drugega sadja.

Spodnjo fronto sadnega trga so davi zasedli maslarji, ki so ob zidu bolj zaščiteni proti mrazu kakor v Semeški ulici, kjer je hud prepih. Prodajali so surovo maslo po 30, kuhano čajno maslo po 32, domač sir od 24 do 28 Din kg, sir (za kuh) 8 Din kg.

Zelenjave je bilo na trgu dovolj in je klub temu, da je že nastopila zimska sezona, razmeroma poceni. Cene so običajne, kisló zelje so pa prodajali po 2.50 do 4 Din kg in kisló repo po 2.50 Din kg.

Živahno je bilo tudi na perutninskem trgu; kmetje so prinesli precej perutnine in jo prodajali po običajnih cenah. Bosanci so pripeljali več zabojev perutnine, puranov in gosí. Prodajali so purane od 50, goske od 40 Din navzgor. Jajca prodajajo povprečno po 1.25 do 1.50 Din komad.

Na Pogačarjevem trgu je bilo precejšnje povpraševanje po kolonialnem blagu. Starši so kupovali več deco fige, pomaranče, mandarine, rožče in datlje. Venec fig stane 3—4 Din, kg datljev 20 do 24 Din, mandarine so po 1.50 Din, pomaranče od 1.50 Din navzgor.

Zvočni kino Ideal

LIANE HAID
v senzacionalnem cirkuškem zvočnem filmu

V senci maneže

Trude Berliner — Walter Rilla
Vsi posnetki so delani v berlinskem cirkusu Busch
Predstave danes ob 4., 1/2 6., 1/2 8. in 9. zvečer, jutri v nedeljo pa ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri zvečer

Radioprogram

Nedelja, 6. decembra.

8: Kmetijska ura; 8.30: Nasveti za kmetovalca; 9.30: Prenos cerkvene glasbe; 10: Prof. Ante Kordin: Zgodovina božje ljubezni; 10.30: Prof. Etbin Balon: Narodnost kot izhodišče delu; 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče; 15.15: Gdč. Lebarjeva: Dekliška ura. Moje ogledalo; 15.45: Pevski kvintet »Ljubljana«; 16.30: Zabavni kotiček; 17: Etlinger: Pritožne buke (Ljudski oder); 20: Ivan Zormanov večer: I. Uvodna beseda o pianistu in pesniku Ivanu Zormanu. II. Samospevi g. Svetozaria Banovca, solista ljubljanske opere; 20.45: Salonski kvintet; 22: Čas, dnevne vesti; 22.15: Jazz Sokola I; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 7. decembra.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Prof. Fr. Pengov: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa. (O potrebi energije); 19: Dr. I. Burian: Češčina; 19.30: Zdravstvena ura; 20: Trio za flavto (Korošec), klarinet (Gregorec) in fagot (Hauček); 21: Salonski kvintet; 22: Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Dnevne vesti

— Dovoljenje za nabavo deviz in valut v smislu čl. 5. pravilnika o prometu z devizami in valutami izdaja zopet dravska finančna direkcija — odsek za računovodstvo — za območje svoje teritorialne pristojnosti in sicer: legitimacije za študente do iznosa 4000.—, za bolnike do iznosa 6000.—, za osebne potrebe do iznosa 3000.— Din mesečno s polletno veljavnostjo. Prošnje morajo biti kolkovane po tp. 1 in 5 skupno za 25.— Din in opremljene s potrebnim dokazilom, ter potrdilom o plačanih davkih.

— Nova strokovna šola v Ljubljani. Banska uprava dravske banovine ustanavlja strokovno šolo za glasbilo (izdelovanje violon, citer, gitar), ki bi se otvorila na Tehniški srednji šoli v Ljubljani še v tekočem zimskem tečaju. Šola bi imela značaj nižje strokovne šole, učna doba tri leta, odhodno izpričevalo veljavno kot obrtno učno pismo. Za sprejem v šolo se zahteva, da je učenec najmanj 14 let star, da je dovršil dva razreda srednje (mešarske) šole in da ima dober posluš (sprejemni izpit). Dečki, ki bi želeli vstopiti v to šolo, ali njihovi starši (skrbniki) naj se osebno zgledajo pri direktorju Tehniške srednje šole v Ljubljani najkasneje do 20. decembra.

— Ustanove vdovam in sirotam drž. nameščencev. Hranilni in posojilni konzorcij — kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 razpisuje za leto 1931 iz sklada Ivana Rostana več ustanov po Din 300.—, za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščenceh. Prošnje naj prošnjam priloge od župniškega ali občinskega urada potrjuje dokazilo, da so res ubožne ali pa vsled bolezni in onemoglosti nesposobne za pridobivanje. Prošnje naj se pošljejo na upravo odbor konzorcija do 10. t. m.

— Energična akcija za znižanje najemnin. V Zagrebu so najemniki pokrenili energično akcijo, da se znižajo najemnine vsaj za 30%. Deputacija zagrebskih najemnikov poseti v tej zadevi ministrskega predsednika in ministra socialne politike. Jutri se bo vršila širša konferenca zastopnikov vseh zagrebskih stanovskih organizacij, na kateri se bo razpravljalo o potrebi znižanja najemnin. Zagrebčani so zelo zadolženi. Njihovi dolгови, ki jih plačujejo v obrokih, znašajo okrog 80 milijonov in od tega odpade samo na manufakturno okrog 20 milijonov. Stanovanjske krize v Zagrebu ni več. V zadnjih 10 letih je dobil Zagreb najmanj 3000 hiš, najemnine pa niso padle. Zagrebski listi poročajo, da se pripravlja akcija za znižanje najemnin tudi v Osijeku, v Ljubljani, Splitu, Sarajevu, Beogradu, na Sušaku in drugih večjih mestih države.

— Ivanjkovci. Letošnji vinski mošti so po večini lepo zavreli in se dobro razvijajo — vendar pa so vsled velike vsebine sladkorja še sladi. V zadnjem času nastopile mrazno vreme pospešuje čiščenje, tako, da se najde že precej čistih vin. Na vinskem sejmu in razstavi, ki se bo vršil tukaj, dne 10. t. m. bode imel vsakdo priložnost se prepričati o izvrstni kakovosti letošnjega vina iz Ormoške-Ljutomerških vinogradov. Pripravljenih je velika množina po večini sortnih vin iz najlepših leg tega vinskega okoliša. Promet z vinom je tukaj vsled skrajno ugodnih cen in izvrstne kvalitete letos živahniji, kakor je bil ta leto. Sejem se vrši tik kolodvora — železniške zveze so zelo ugodne — tako, da je vsakemu omogočeno to, za te kraje tako važno prireditve posetiti.

— Zagreb v borbi proti brezposelnosti, zimi in bedi. Socialni odsek zagrebskega mestnega magistrata, humanitarna društva in Zveza trgovcev so pokrenili skupno akcijo, da priskočijo na pomoč revežem, ki jim preti na zimo najhujša beda. Da bodo mogli brezposelni in siromaki za silo preživeti zimo, bodo poslovali v mestu tri ljudske kuhinje, v katerih bo dobivalo toplo hrano več tisoč ljudi. Poleg tega bodo brezposelnim in revežem na razpolago okrepčevalnice in ogrevalnice. Okrog 5000 siromašnih šolskih otrok dobi obutev in obleko. V Zagrebu je beda tako velika, da se obrača na mestno občino vsak dan okrog 1500 strank, ki so nujno potrebne pomoči.

— Razširjenje veterinarske fakultete v Zagrebu. Banska uprava v Zagrebu je odobrila 173.800 Din kredita za ureditev rentgenološkega zavoda veterinarske fakultete. — Smrtna kosa. Danes je umrla v Ljubljani ga. Terezija Kobalova Pokojna je bila plemenita žena in dobra mati, žrtvovala je vse za vzgojo svojih petih sinov, ki vsi zavzemajo v naši javnosti odlična mesta. Pogreb bo v ponedeljek ob 15.30 s Področnika, Cesta V. št. 43. — Smrti je umrl v Ljubljani trgovec g. Jožef Mrak. Pokojni je bil značajan moški, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pogreb bo jutri ob 14.30 z Gradiškega št. 14. Blag jima spomin, težko prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

— P. H. Sattner: 4 mladinske pesmi so izšle v založbi pevskega društva Lj. Zvona. Ker so mladinski zbori zelo povpraševali po njih, je društvo založilo tudi glasove (sopran in alt) brez klavirja. Cene izdaj 2 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, južno in nestanovitno vreme. Tudi večer je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala večer v Beogradu 3.8, v Zagrebu —2.7, v Sarajevu —4.6, iz Maribora, Skopja in Splita ni vremenskega poročila. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.3, temperatura je znašala 1 stopinjo.

— Obup bolnega trgovca. V četrtek si je hotel v Karlovcu končati življenje 73-letni trgovec Peter Vlatković. Bolezen, ki ga muči že 6 mesecev, ga je tako potrla, da si je izposodil revolver in si pognal dve krogi v trebuh. Njegovo stanje je zelo težko.

— Nago dekle pred zagrebskim glavnim kolodvorom. Včeraj zjutraj so opazili redki potniki pred zagrebskim glavnim kolodvorom mlado žensko, ki se je začela kljub občutnemu strahu slati in kmalu je stala na cesti naga. Takoj je bilo jasno, da je bila ali pa da se ji meša. Prihitiel je stražnik, ki se mu je pa dekle uprlo, češ, naj jo pusti pri miru. Komaj jo je stražnik spravil na stražnico, kjer so ugotovili, da gre za 24 letno Marijo Sikošek, ki se ji je naenkrat zmešalo.

— Obsojena detomorilka. Zadnjič smo poročali o obravnavi proti Rusinji Elzi Pogacovi, ki se je morala v Sarajevu zagovarjati zaradi detomora. Pogacova je bila obsojena na 6 mesecev. Ker je pa kaznen prestala že v preiskovalnem zaporu, so jo takoj izpustili.

— Tragedija mlade Rusinje. Včeraj si je hotela v Zagrebu končati življenje 31-letna Rusinja Marija Maričić, ki je živeła z možem-Hrvatom zadnje čase v zelo težkem položaju. Njen mož je ostal brez službe in s tem se je beda še povečala. Žena je popila večjo količino octove kisline, pa so jo še pravočasno prepeljali v bolnico in ji izprli želodec.

— j Obleke in klobuke kemično čisti barva. plisira in lika tovarna JOS. REICH.

— Angleško pranje svetlo likanje obratnik SIMENC, Kolodvorska ulica 8. M/L

VABIMO VAS,
oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite
oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke,
perilo i. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Iz Ljubljane

—lj Sočane in prijatelje vabimo na proslavo 25. letnice smrti Simona Gregorčiča, ki se vrši drevi v salonu pri »Levu«. Na dnevnem redu: predavanje s skriptičnimi slikami prof. I. Dolenc, petje, deklaracije in recitacije. Vstop vsem prost.

—lj Podzemeljski transformator ob Tržaški cesti bo kmalu končan. Te dni dovršujejo zadnja notranja dela. Vhod transformatorja se zapira z vodoravno ležečimi železnimi vrati. Prvotno so nameravali nad njim postaviti kiosk. — Stari, poleg stoječih transformator bo podlri spomlad, ko bodo tudi nadaljevali regulacna dela parka, brezimnega trga, ob začetku Tržaške ceste.

—lj Mestni fizikat ljubljanski vabi šolska upraviteljstva, vse starše in varuhe otrok, ki so preboleli akutno vnetje hrbtenice mozga (Poliomielitis acuta anterior) in ki trpe na ohromelosti posameznih okončin po tej bolezni in niso še izpolnili 14. leta, da se prijavijo najkasneje do 15. decembra 1931 na mestnem fizikatu po možnosti v spremstvu prizadetih otrok. Centralni higienski zavod v Beogradu namerava ustanoviti posebne zavode, v katerem se bodo zdravili otroci, ohromeli po omenjeni bolezni. Zato pa potrebuje podrobnejše podatke o poteku bolezni in o številu otrok, ki prihajajo za to zdravljenje v pošte.

—lj Posnemljanje vreden primer! Gospod Golobčič Matija, uslužbenec državnih železnic je daroval krajevemu odboru udruženja vojnih invalidov in Ljubljani za vojne stope in invalide Din 500.—. To vstoto je namenil v dobrodelne namene namesto nepotrebnih izdatkov pri pogrebu prve soproge tu to Din 300.— in pa Din 200.— namesto nepotrebnih izdatkov pri poroki s svojo drugo soprogo. Podpisani odbor se mu za velikodušen dar najiskrejeje zahvaljuje z željo, da bi našel mnogo posnemalcev. — Krajevni odbor U. V. I. k. Ljubljana.

—lj Šentjakovski gledališki oder vprižori v nedeljo in ponedeljek ob 20.15 sijajno veseligr »IGRA V GRADU«, ki je imela pri premieri tako lep uspeh. Vsa publika, ki je napolnila oba dneva dvorano do zadnjega kotička, se je od srca smejala skozi dve uri. Vsi igralci so želi obilo hvaležnega priznanja od strani razigrane publike. Vsi, ki se hočete od srca nasmejati, pridite v nedeljo in ponedeljek na Šentjakovski oder! Rezervirane vstopnice je dvigniti najpozneje ob pol osmih zvečer, sicer se bodo prodale drugim!

—lj S. Gregorčičeva akademija, ki jo priredi delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« v nedeljo 13. t. m. v Unioni bo edina svečanost za našo javnost, na kateri se bodo poklonili vsi primorski rojaki in vsi ostali Jugoslovani pesnikovega spomina. Ta večer pa ne bo posvečen samo njegovemu spomnu ampak z njim tudi naši zemlji in našemu narodu v rodstvu. Ljubljana bo ta večer dokazala svoje jugoslovanske srce, ki bje tudi za brate onstran, kakor tudi za brate, ki so morali z doma in katerim je namenjen čisti dobiček prireditve.

—lj Danes dijaška predstava alpinskega filma Durnmiter ob pol 15. v kinu »Ljubljanski dvor«. Vstopnice se dobe v predprodaji kina Ljubljanski dvor od 15 do 21. ure. (Telefon 2730).

—lj Klub esperantistov v Ljubljani vabi cenjeno občinstvo in vse esperantiste k proslavi svoje 10-letnice, ki se bo vršila v nedeljo 6. dec. t. l. v dvorani Delavske zbornice. Ob 10. dop. se bo vršil slavnostni občni zbor, od 12.—18. bo v dvorani esperantska razstava, zvečer ob 20. pa letna zabavna večer

Danes ob 10. uri Miklavžev večer v gostilni pri ŠPANU Stara pot št. 7

—lj Za rajnega goriškega nadškofa dr. Sedeja se bo darovala sv. maša v nedeljo, dne 6. decembra ob 9. v kapeli slov. narodne cerkve na Gosposvetski cesti št. 9.

—lj »Pregnan v Sibirijo«, predavanje ZKD v četrtek, dne 10. t. m. ob 20. uri zvečer v veliki dvorani Kazine. Predava biviš politični pregnanec g. univ. profesor iz Irkutskaja v Sibiriji dr. Hans Halm, sedaj univ. profesor na Dunaju. Predavatelj, ki je po svojih sijajnih govorih znan po češkoslovaški, Poljski, Nemški in Avstriji, spremlja svoja izvajanja z lastnimi skriptičnimi slikami. Predavanje se vrši sicer v nemškem jeziku, vendar in poljudni, razumljivi obliki. Cene sedežem Din 10.—, stoječim Din 5.—. Predprodaja v ZKD, Kozarice II. nadstr.

—lj Klavirski koncert bolgarske pianistke Lilian Dobri-Hristov, bo v ponedeljek, dne 7. t. m. v dvorani Filharmonične družbe. Na sporedu ima Beethovno sonato, Debussijev preludije in Chopinovo Sonato. Gđ. Lilian Dobri-Hristov je izvrstna pianistka francoske šole. V svoji domovini je na koncertnih odrih zelo dobro poznana, predvsem v Zofiji. Koncertinila je pa tudi že v Beogradu. Za časa nadaljevanja svojih študij v zadnjih letih pa je napravila zelo veliko koncertov v Nemški in Franciji. Kritiki hvalijo njeno izrazito, občutka polno in tehnično dovršeno igro. Ker je to prvi poset in koncert mlade dame bratskega bolgarskega naroda v našem mestu, opozarjamo vse na koncert, predvsem pa naše narodno ženstvo. Predprodaja vstopnic v Maticni knjigarni.

MIKLAVŽEV PLES
Sokola II v Kazini
DANES
ob 20. uri

—lj Prvovrstno vino, mošt Vinski vrh, 10 Din, rizling, Vinski vrh, letnik 1928, 12 Din, isti, letnik 1920, 14 Din, črno viško, 12 Din, cvček, Gadova peč, 14 Din, toči gostilna JELOČNIK, Rožna dolina.

—lj Dresirani konjički v filmu »Črni ciklon«. Zopet nam je ZKD preskrbel nekaj novega v svojem bogatem, pestrem filmskem sporedu. To pot nam kaže lep film, v katerem ne igrajo v glavnih vlogah ljudje, temveč stjašno dresirani konjički, ki se imenujejo »Črni ciklon«. »Trepet prerije« in »Lady«. Ljubke prizore je ujela filmska kamera in občinstvo večerajšnje premiere je bilo vžičeno, ko je videlo krasne prizore, ki jasno dokazujejo, da imajo tudi živali razum. Film bo ugajal vsem prijateljem živali, konjskega športa, mladini in odraslim. Naj si ga vsakdo ogleda. Predstave se vrše v Elitnem kinu Maticel danes ob 14.30 in jutri ob 11. Nizke cene omogočajo vsakomur ogled tega lepega in mičnega filmskega dela; zato naj pridejo vsi, zlasti starši bodo svojim malekom napravili lepo veselje za Miklavža s tem, da jih popeljejo gledat razumne in dresirane konjičke.

—lj Čevlje vsakovrstne po znižanih cenah kapite najbolje pri A. Gorše na Starem trgu.

Najzanimivejši
Miklavž
za Ljubljancane bo brezdvomno nov družabni ples

RUMBA
ki ga predvaja naš priznani mojster g. Jenko
danes v soboto,
5. t. m. zvečer v
EMONA restavraciji
Odprto do 2. ure

L. A. Vasilbo:

Koko

Vojvodina ni hotela priznati, da se strojno dolgočasi in vso krivdo je hotela zvaliti na živce, na migreno. Vojvoda je sedel udobno v kotu sobe z novinami v roki, čital je kar tja v en dan, a tu pa tam je prav od srca zadenal.

Bilo je proti koncu avgusta, zopet, neznošen dan z nalivom, ki se ga je moral človek bati, in s tako močnim viharjem, da oken ni bilo mogoče pustiti odprtih.

Oditi v kopališče — na to niti misli ni bilo. Kje neki! Gotovo bi ne srečal človeka tam niti žive duše. Dolgčas bi si lahko za silo preganjal s čitanjem, pa ni nič pametnega pri rokah, razen dnevnikov, polnih raznih vesti, ki so pa bile koncem koncev vedno enake.

— O! Vojvodiniini živci!

Vojvoda si ni dovolil zatislit ust in tako je ponovno na vsa grlo zadenal.

— Nehaj vendar že s tem zdehanjem! — je vzkliznila vojvodinja ogorčeno.

— Kaj ne znaš nič drugega?

— Kaj naj pa počnem? — je vzdihnil vojvoda iz naslanjaja.

— Pripravduj mi kaj.

— Kaj pa? Saj ničesar ne vem.

— Kaj, kaj! Karkoli, da boš le go-



ZA SMUČARJE
PRISTNI TIROLSKI LODEN
GABARDIN ZA DAME

NEPREMOČLIVNE TRAJNE ZA DEŽNE JOPICE

VOLNENE FLEANE

ZA TELOVNIKE

PRISTNI TURING ZA SARJCE IN BLUZE

A.&E. SKABERNÉ

—lj Mestna ljudska kapel v Kolodvorski ulici bo radi sražanja v sredo, četrtek in petek, to je 9., 10. in 11. decembra 1931 zaprta.

—lj Avtobus, ki bi bil vozil jutri zjutraj iz Ljubljane do Stranj, odpade, ker se je prijavilo premalo izletnikov.

—lj Sokol Vič. Na praznik 8. t. m. priredi Sokolsko društvo na Viču svečano »Akademijo«, kot nadaljevanje 1. decembrske sokolske slavnosti. Popoldne ob pol 5. gostuje »Lutkovno gledališče« Sokola iz Zgoranje šiške in vprižori priložnostno igro »Prebujenec«. Na to predstavo, ki je na Viču prva te vrste, opozarjamo vse naše članstvo in prijatelje, ter naše starše in šolske kroge, da pošljejo v gledališče deco, kateri je predstava predvsem namenjena. Zvečer ob 8. pa nastopijo: orkester, pevski zbor, telovadni oddelki in dramski odsek z bogatim in pestrim sporedom.

—lj Plesni zavod »Jenko« — Kazina. Jutri »nedeljski popoldanski tečaj« ob 3.—7. pop. z revijo najnovejšega plesa »Rumba«. Ob 8. zveč. »Začetniški tečaj« izjemoma mesto v ponedeljek. Posebne plesne ure in informacije dnevno od 10. do 20. ure. 657-n

DAME!
SANOFORM

—lj H. Smrekar je razstavil v izložbi Tiskovne zadruge tri slike, mične akvarelčke, ki so po svoji zasnovi in cenil prav primerne kot Miklavžev ali božično darilo ter tudi kakor nalašč narejeni za okras otroške sobe. Dokazujejo pa tudi vsem tistim, ki še vedno smatrajo Smrekarja le za karikaturlista, da je ta umetnik zelo verziran tudi v raznih drugih vrstah in načinah slikarske umetnosti. Iz teh sličic odseva njegov neomajen humor brez satirničnih potez. Priporočamo občinstvu, da si te sličice ogleda in jih kupi.

—lj Obisk Miklavža s spremstvom in družbi sv. Antona, ki bo zapel kakor vsako leto par kupletov, bo v nedeljo 6. t. m. ob 20. uri pri »Plesnem krogu« na Taboru. Darila za plesno šolo se bo sprejemalo v nedeljo od 14.—20. ure, vhod nasproti vojašnice v suterenu. 658-n

—lj Evang. cerkevna občina. Jutri ob 10. dop. pridiguje g. Martin Haas, vikar iz Zagreba. — Uradni dan za stranke in verouk za šolarje v sredo, dne 9. decembra.

—lj Miklavž na Taboru. Danes, dne 5. decembra se vrši Miklavževanje Sokola I. na Taboru. Popoldne ob pol 4. za otroke s primernim sporedom, zvečer ob 8. za odrasle s plesom. Darila se sprejemajo danes ves dan od 10. dopoldne do 8. zvečer. Darila se oddajajo na Taboru (vhod nasproti vojašnice). 651-n

—lj Maturantje TSS prirede 7. dec. v Trgovskem domu akademijo s plesom. Igra Sony Boy. Vljudno vabljeni. 660-n

voril.

— E. saj nisem papiga baronice Colisove.

— Žalibog, O. kako krazljasta je... In kako prijetno zna dražestati.

In vsa navdušena za papigo je vojvodinja pozvonila. Takoj je prihitiel sluga.

— Jakob, pojdithe takoj k baronici Colisovi in recite ji, da jo prosim, naj mi malo posodi Koka. Pazite med potjo najj in požurite se. Ste razumeli?

Jakov se je priklonil in odšel ne z obrazom človeka, ki je dobil povelje, temveč z izrazom izobčenega in prokletega vernika. Ta je pa dobra! Poslati ga celo uro daleč po blatu in v takem pasjem vremenu po papigo!

Baronica se je dolgo upirala, toda Jakob jo je v strahu, da bi ga vojvodinja ne poslala še enkrat, tako lepo prosil, da sta končno potisnila ubogega Koka v kletko. Zavila kletko v rufo in jo povežala z motvozom.

— Pazite na njo! — je zabičevala baronica Jakobu z materinsko skrbjo.

— Nič se ne bojte!

Komaj je pa Jakob zaprl za seboj vrata baroničine vile, je stresel kletko tako srdito, da je bil nesrečni Koko prepričan, da je konec sveta. Razprostrl je krila in čakal ves prestrašen, kaj se bo zgodilo.

ZKD film
v Elitnem kinu Matici

danes ob 1/2 3. popoldne in jutri ob 11. uri dopoldne

Črni ciklon

V tem nenavadno lepem filmu igrajo glavne vloge dresirani konjički »Črni ciklon«, »Trepet prerije« in »Lady«.

Namizije cene! Za mladino in odrasle!

Iz Radovljice

— Gostovanje Sentjakobčanov v Sokolskem domu! Na praznik, 8. t. m. popoldne gostujejo v Sokolskem domu člani znanega Sentjakobškega odra iz Ljubljane. Vprižorili bodo izvrstno komedijo Ladislava Fodorja: Revna kot cerkevna miš. Ta duhovita komedija je imela v Ljubljani preko 18 razprodanih predstav in je žela pri vseh dosedanjih gostovanjih povsod velik uspeh. Sentjakovski oder, ki je znan širom Slovenije kot najboljši diletantsko društvo, pride v torek prvič v Radovljico in prepričani smo, da bodo imeli polno dvorano hvaležnega občinstva. Vse podrobnosti so razvidne iz lepakov. Okoličani imajo ugodne železniške zveze. Pridite vsi, ki se hočete za dve urici oddahnniti od vsakdanjih skrbi!

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

Kino Ljubljanski Dvor
Telefon 2730

Samo danes ob 9. zvečer zadnjikrat

Ko bom bogat

V nedeljo ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri zvečer premiera filma senzacionalnih pustolovčin

OSVETA

HOOT GIBSON

Najnižje cene Din 4.— in Din 6.—



Okusna in zdrava je KOLINSKA kava!

Dober nasvet.

— Pomislite, ta smrkavec me vedno zalezuje! Kaj naj storim, da me bo pustil pri miru?

— Glej jo no, seznanj se z njim!

Kadarkoli je Jakobu spodrsnilo po blatu ali pa je čofnil v lužo, je zaklel kakor Turek in poklical vse hudiče na glavo blagorodnega vojvodine. ki ga je poslala po tega vražjeja tiča v takem vremenu in tako daleč.

Pred palačo je Jakob z največjim samozatajevanjem izpremenil srditi izraz svojega obraza v brezbržni in korektni izraz zvestega služabnika. Skrbno si je obrisal čevlje in vstopil slavnostno v sobo.

— Gospa vojvodinja, evo papige.

Vojvodinja je brž vzela Koka iz kletke in ga začela božati: papiga je sprejemala nieno laskanje z dostojanstvenim kimanjem svoje prebrisane in dobrodušne glave.

— Kako se počuti tvoja gospa Koko? Povej mi kaj lepšega, ljubček.

Koko je mač pomislil in zavriščal: — Pravo st' asilo sem in vse to samo zaradi te stare baronice... Sakra...

— Kaj pa blebeteš, Koko?

Koko je pa nadaljeval:

— Vrag! Vsi mi, s to njeno namazano vojvodsko gofio! Mar je to človeško poslati slugo v takem vremenu po papigo? In kaj ji bo, opici, koristila papiga? Kaj se ji sili tega svojega zakonkega rogača?

Vsa besna je vojvodinja pozvonila:

— Odnese Koka!

Dobro se godi Angležinjam

Gentlemanstvo Angležev ni prirojena lastnost, temveč zahteva Angležinjo

Mnogo se piše o Američankah in njihovem ugodnem položaju v ročini, v družbi in v poklicu. O Angležinjah slišimo mnogo manj, ker se večnoma govori in piše samo o Angležih in njihovem kavalirstvu in občevarstvu z ženskami. Po vsem svetu je znano, da so Angleži gentlemani. Morda sodijo tako ljudje, ki so opazovali angleške zakonice na potovanju in pogledali samo od daleč v njihovo družabno življenje. Na potovanju je vsak človek prijazen, kakor doma. V resnici je pa tudi angleško gentlemanstvo čisto drugačno. Gentlemanstvo Angležev ni njihova prirojena lastnost, temveč zahteva Angležinjo. Če bi bile naše žene tako bojevitne in oprezne, bi bili tudi pri nas moški gentlemani.

Angležinja pazi v prvi vrsti na svoje dobro ime in je vedno na straži. Zato so tudi angleški moški zelo previdni, ker morajo vsak prestopak drago plačati. V Angliji je sploh moški napram ženski v mnogo slabšem položaju kakor kjerkoli na svetu. Še tako nedolžno ljubavno pismo ima za Angleževno zelo slabe posledice. Zadošuje, da napiše v pismu »srček moje«, pa je že dekletu kompromitirano. Tako pismo zadostuje, da odide dekletu k odvorniku in dotični moški ji mora plačati odškodnino. Če se upira, mu zagroze z objavo pisma v tem ali onem dnevniku in ker vsak Anglež ve, da bi bil potem v družbi nemogoč, raje plača globo in odškodnino kar pri advokatu, kakor da bi se dal tožiti.

Zato Angleži pišejo tako malo ljubavnih pisem. Nevedo se pa da iz vsakega položaja najti izhod in tudi Angleži se znajo strogo zakoniti izogniti. Če hoče Anglež flirtati, se predstavi navadno pod drugim imenom in celo najimennitnejši gospodje imajo s seboj dvojne vizitke, posebno če so namenjeni na letovišče. Vizitke s pravim imenom imajo za svoje znanke, one z

izmišljenim pa za ljubavne pustolovščine. Ta navihanost moških je prisilila ženske, da so še bolj previdne in če dekletu ali dami zaloti kavalirja, ki se ji predstavi pod izmišljenim imenom, se mu godi še slabše.

Še težji je položaj zakonskih mož v Angliji. Če piše zakonski mož tuji ženi ljubavno pismo, ga obsodi sodišče zaradi zakonolomstva, pa naj bo pismo še tako nadolžno. Zasačeni mož mora plačati dvojno odškodnino: eno tuji ženi, ki ji je pisal ljubavno pismo, drugo pa svoji ženi. Če ima pa smolo, plača honorar obema advokatom, a če se pusti tožiti, plača še sodne stroške. Anglež mora sploh za svojo ženo vse plačati. Zato ni čuda, da so Angleži pri izbiri svojih življenjskih družic tako previdni. Če napravi žena dolgoročno, mora mož plačati, čeprav ima sama večje dohodke kakor on. Če pa ne more plačati njenih dolgov, mora v zapor, žena pa ostane lepo doma. Ko so angleške sufražetke razbile izločbeno okna, so morali škodo poravnati njihovi možje. Kdor ni mogel plačati razbitih šip, je moral v zapor.

Zato so Angležinje tako samozavestne in občevarju z moškini, saj vedo, da prime zakon vedno le moža. Če hoče Anglež ubraniti ženi neovrednoto, mu ne preostaja nič drugega, nego biti gentleman in izpolniti vsako ženi željo. Angleške žene so si priborile mnogo pravic, odgovornost za svoje početje so pa prepustile možem. V primeru z ženskami drugih narodov so Angležinje torej mnogo na boljšem. Deloma veljajo za slabo pokolenje, ki ne more biti odgovorno zase in ga mora ščititi močnejši moški spol, deloma so si pa priborile enake pravice z moškini. Navadno so Angležinje tudi samostojnejše od žensk drugih narodov, pa jih možje vendar božajo. To sicer ni pravično, je pa ženskam zelo dobrodošlo.

Več sladkorja otrokom

Že od nekdaj so ljudje prepričani, da otrokom ni dobro dajati sladkorja in slaščic. Tudi med zobozdravniki je razširjeno mnenje, da bi otroci ne imeli tako slabih zob, če bi jim starši ne dajali sladkorja, čokolade, slaščic in drugih dobrot, ki otroci tako hrepena po njih. V resnici pa sladkor otrokom prav nič ne škoduje, temveč celo koristi. Slabi, zgodaj gnili zobje so znak, da je v organizmu premalo apna. To se je videlo tudi med vojno, ko so ljudje dobivali hrano, v kateri je bilo malo apna.

Otroški zdravnik dr. Osman vidi vzrok nekaterih otroških bolezni samo v pomanjkanju sladkorja in jedi in pravi, da se je sam prepričal, kako dobro vpliva na otroke sladkor v obliki medu, marmelade in močnatih jedi. Za-

nesti se je treba torej na zdravi nagon otrok, ki hrepena po slaščicah. Mnoge otroške bolezni, posebno slabokrvnost, bledica, astma in slabost imajo svoj vzrok v pomanjkanju sladkorja in hrani. Te bolezni takoj izginejo, čim dobi otroški organizem več sladkorja.

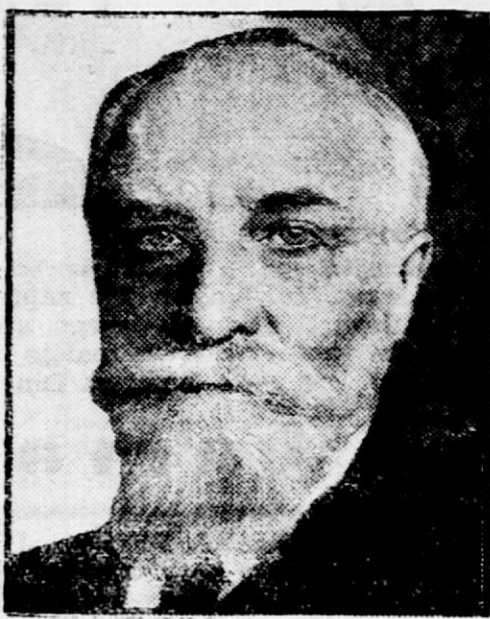
Kakršna tajnica, tak šef

Vsakemu šefu je dobra tajnica desna roka. Zato so tajnice v trgovskem svetu tako dobro plačane. V Ameriki so sploh najboljše plačane moči. Komisija strokovnjakov v New Yorku je proglasila nedavno Katarino Kramerjevo za najboljšo in najsposobnejšo tajnico v vsem mestu. Kramerjeva je dobila posebno nagrado in nji na čast so priredili banket, ki mu je prisostvovala elita newyorškega trgovskega sveta. In Katarina Kramerjeva je na banketu pravila, kako težko je stališče tajnice.

Tajnica je lahko še tako trudna, pa ne sme tega nihče opaziti. Biti mora vedno taktična in razvedriti šefa, če je slabe volje. Biti mora vedno dražestna in prijazna, toda nikoli preveč intimna. Njena dolžnost je opozoriti šefa na god njegove neveste, na obletnico njegove poroke ali rojstni dan njegove ljubice. Tajnica pozna vse intimne zadeve svojega šefa in zato mora dobro vedeti, kdaj sme govoriti in kdaj ne. Če pride šef v neprijeten položaj, mora prevzeti tajnica nase vso krivdo.

Tajnica mora dobro poznati ljudi, da takoj na prvi pogled ve s kom ima opraviti. Občevarje z ljudmi je najtežja naloga v tem poklicu. Po tajnici sodijo ljudje navadno šefa in v Ameriki je že pregovor, da je šef tak, kakršna je tajnica. Vsak šef išče tajnico, ki bi ga dobro razumela. Na drugi strani se pa tajnica nekako podzavedno prilagodi svojem šefu. Zelo pogosto ga začne posnemati celo v kretanjih in načinu govora. Če šef nerad govori, je molčeča tudi tajnica, če je šef prijazen

in zgovoren, je prijazna in zgovorna tudi njegova tajnica. Zato si izkušeni trgovski potniki ogledajo najprej tajnico, ker že na nji spoznajo, kakšen je šef. Že po besedah tajnice »izvolite sesti« lahko trgovski potnik spozna, kako ga bo sprejel šef.



Adolf Damaschke, ki dobi baje poleg grofa Coudenhove - Kalergija Noblovo mirovno nagrado za l. 1931.

Ženitev pred ločitvijo

Elektrotehnik Edvard Puleston Cawsey iz Portsmoutha na Angleškem je hotel izsiliti od matere svoje zaročenke Coxove z grozljivim pismom 50 funtov sterlingov. Pisal ji je: Pred meseci me je član vaše rodbine smrtno razžalil, zato zahtevam sedaj odškodnino. Preiskava je dognala, da je mož že oženjen, da pa z ženo ne živi. Materi svoje neveste seveda ni priznal, da je oženjen.

Ko so ga zasilili, je priznal, da je napravil s svojo izvoljenko v letalu izlet v Pariz in se vrnil z letalom, ki ni smelo letati ponoči tako, da je moral pristati v Limpne namesto v Croydonu. Cawsey se je izgovarjal, da je imel s Coxovo resne namene in da se je hotel poročiti z njo, čim bi bil ločen od svoje žene. To mu pa ni nič pomagalo in sodnik ga je obsodil zaradi izsiljevanja na 18 mesecev prisilnega dela.

Sredstvo proti malariji

Kako strašna je malarija, posebno tropična, ve pač samo tisti, ki jo je kdaj imel. Zato ni čuda, da si učenjaki tako prizadevajo najti učinkovito sredstvo proti malariji, ki je pobrala že ogromno število žrtev. Med najnovejšimi poskusi v tej smeri je treba omeniti eno angleških bakteriologov sira Almoth Wrighta in polkovnika Jamesa. Gre za preventivno sredstvo proti malariji, ki pomeni velik uspeh na tem polju.

Polkovnik James je s svojimi sodelavci že dolgo eksperimentiral v laboratoriju za proučevanje malarije z novim preparatom. Deset njegovih sodelavcev se je žrtvovalo s tem, da so se dali opikati komarjem, ki prenašajo

malarijo. Potem jih je James lečil z novim preparatom in v nobenem primeru se ni pojavila malarija. Preparat polkovnika Jamesa obvaruje torej zdrave ljudi, da ne dobe malarije. Zdaj se poskusi nadaljuje, da se določi minimalna dnevna doza, potrebna kot profilaktikum, ki bi ga dobivali ljudje v krajih, kjer je malarija zelo razširjena.

Vojaška petletka

Dopisnik londonske »Morningpost« priobčuje zanimive podatke o vojaški petletki, ki jo je zasnovala sovjetska vlada ob enem s splošno petletko. Vojaška petletka se deli v tri dele. V prvem razdobju hočejo boljševiki zgraditi mnogo tovarn za izdelovanje orožja in streliva, v drugem utrditi rdečo armado, v tretjem pa koordinirati splošni petletni načrt z vojaško petletko. V ta namen so razdelili državo v tri dele. Prvi, ki bi utegnil največ trpeti pri morebitnih napadih sovražnega letalstva, obsega leningrajski okraj in Belo Rusijo, drugi Ukrajino, tretji pa Povolžje in uralski okraj. Tovarne za izdelovanje orožja in streliva ter druge vojaške naprave so v tretjem, najmanj ogroženem pasu.

Vojna industrija mora opremiti armado, ki šteje en milijon mož, ter rezervno armado 5-6 milijonov mož. Rusija ima zdaj 45 tovarn za izdelovanje letal. Rdeča armada ima 2000 aeroplanov, tovarne jih pa lahko izdelajo 300 do 400 na mesec. Vojni načrt predvideva pomnožitev vsake pehotne divizije z dopolnilnim (10) bataljonom. Posebno močno se pomože v primeru vojne oddelki letal in tankov, pa tudi kemijske in tehniške enote. Od leta 1928 niso zgradili v Rusiji nobene tovarne brez posebnega dovoljenja vojnega komisariata. Nedavno je bil ustanovljen poseben odbor pod predsedstvom Kužiševa, ki ima nalogo zbirati zaloge žita in vsega, kar bi potrebovala država v vojni.

Španska božična loterija

Sredi novembra se Španci nehajo zanimati za politiko in začno misliti na veliko božično loterijo, ki lahko prinese človeku kar čez noč ogromno bogastvo. Vse govori o tej loteriji, vsi jo že komaj pričakujejo. Saj pa tudi ni čuda, kajti glavni dobiček znaša v našem denarju nad 60 milijonov Din. Zadeneta se pa lahko dva taka dobitka, kajti španska loterija ima dve seriji srečk in v vsaki je tako bogat dobiček. Kdor kupi dvojno srečko, lahko torej zadene nad 120 milijonov Din.

Kdo bi se torej čudil, da kupujejo Španci srečke že poleti. Tako vsaj lahko čez pol leta upajo, da postanejo milijonarji. V resnici pa pomeni vsaka srečka znatno investicijo, kajti samo srečka za eno serijo stane okrog 7.000 Din. Najmanjši uradno razpečavani del srečke je dvajsetinka. Prodajalci srečk so se pa na tihi prilagodili možnosti

najširše javnosti in tako kupiš tudi 40 tisočinko srečke. Zato ni na Španskem človeka, ki bi ne kupil vsaj neznatnega delca srečke božične loterije.



Novi francoski poslanik v Braziliji Albert Kammerer.

Vincent d'Indy umrl

V sredo je nenadoma umrl v Parizu skladatelj Vincent d'Indy, ki je praznoval letos 80 letnico rojstva. Bil je eden najpomembnejših francoskih skladateljev ob enem s Cesarom Francikom, pri katerem je začel kot dijak na pariškem konservatoriju. Njegovo ime je zaslovelo v Parizu kot člana skupine, ki je ustanovila Societe National de Music. To je bil nastop mlade generacije, ki je hotela delati v duhu francoske narodne tradicije, ob enem pa upoštevati kulturni razvoj inozemstva. Nekaj časa je bil pokojnik sodirigent Collonovega orkestra.

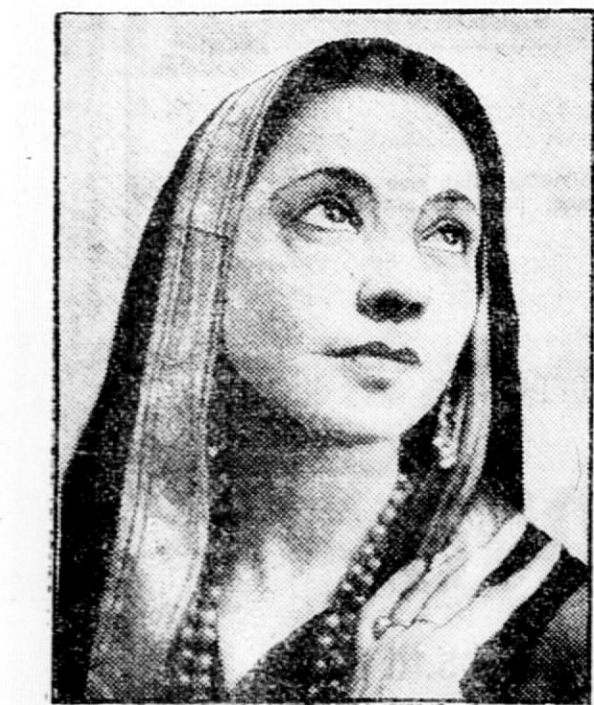
V inozemstvo je prodir tako s svojim prvim delom »Wallsteinska simfonija« in simfoničnemu ustvarjanju je v splošnem tudi ostal zvest. Na tem polju je ustvaril najboljše dela: Pesem Jana Hunyadyja, balada »Začarani gozd«, uvertura Antonius in Kleopatra, dve simfoniji itd. Poleg tega je deloval na polju komorne, zborovske in operne glasbe. Marljivo se je udeleževal tudi kot kritik, pisatelj in glasbeni teoretik.

Potrpežljiv fant

Kaznovala me je strogo, toda pravično, je dejal francoski zidar Gabriel Ferry, na katerega je vdova Chiquetova petkrat streljala z revolverjem. Zidar je odločno odklonil vsak korak proti vdovi in dejal je, da bo pričal v njen prilog, če pride zadeva pred sodišče. Ferry je imel že 12 let ljubavno razmere s Chiquetovo. Bil je vzoren ljubček, vseh 12 let je skrbel za vdovo, imel je pa edino napako, da se je rad oziral tudi za drugimi in včasih ga je premagala izkušnjava, da se je vdovi izneveril.

Ko se ji je nedavno zopet izneveril in ko je spoznala, da so vse njegove obljube glede zvestobe zaman, se je oborožila z revolverjem in pognala nezvestemu ljubčku dve krogli v glavo. tretjo v ramo, četrto v levo roko, peto pa v stegno. Ko so ga v bolnici vprašali, zakaj ga je vdova tako obdelala, je odločno izjavil, da je vsega kriv sam. Zatrejal je, da je vdova zelo dobra žena in da si ne bo nikoli odpustil, da jo je tako razjezil.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice urejeno prebavo. Specialni zdravniki silnega slovesa sprčujejo, da so z učinkom staro preizkušeno »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.



Indijska plesalka Menaka, ki nastopa s svojim spremstvom v Berlinu. To je prvi primer, da pleše indijska plesalka v Evropi svete plesne svoje domovine.

Emile Gaboriau:

Vampirji velemesta

Roman

Andre bi bil rad dal polovico tisočakov, ki jih je imel dvajset v žepu, če bi bil mogel slišati vsaj del njihovega pogovora; poskusil je približati se jim, ko je naenkrat blizu njega nekdo dvakrat ostro zažvižgal Andreu se je zdelo to sumljivo. Toda ne samo on, temveč tudi mož s črnimi očali, ki je govoril z Verminetom, se je zdržnil in ozrl na vse strani.

Andre se pa za žvižganje ni dosti zmenil, temveč je krenil naprej, skrit za množico mimoidočih.

Kar so se oni trije možje razšli. Mož z očali je krenil v hišo, Verminet in dobrodušni debeluh pa proti tržnici.

Andre jo je ubral za njima. Daleč nista bila namenjena. Kmalu sta zavila na rue Montmartre in krenila v lepo hišo.

— Aha! — je pomislil Andre. — Tu stanuje bankir Martin-Rigal.

Vprašal je hišnico in se prepričal, da je uganil.

— Bogme, srečo imam, — je mrmral sam pri sebi. — Da bi le mogel še zvedeti, kdo sta bila ta dva moža!

Vrnil se je k Mascarotovi hiši, pred katero sta stala dva ulična prodajalca, zatopljeni v pogovor tako, da ga nista opazila, ko je stopil k njima. Andre je potrepljal enega po rami in vprašal:

— Prijatelj, vi ste stali malo prej tu; ste videli tri gospode, ki so prišli iz te hiše?

Fantič, ki ga je klical tovariš Toto, je premeril slikarja ošabno od pete do glave in odgovoril:

— A kaj, če bi jih poznal in vam povedal, kdo so? Kaj bi mi dali za to?

— Deset sous.

Fantič je počil v smeh.

— Ta je pa dobra! — je vzkliknil.

— Deset sous! ... Ali naj vam jih posodim?

Andre je mirno skomignil z rameni.

— Kaj si mislil, da ti ponudim dvajset tisoč funtov rente?

Toto je v njegovo presenečenje zopet počil v smeh.

— Dobil sem! ... Stavil sem bil namreč v duhu, da niste bogataš, in dobil sem stavo.

— In kako si spoznal, da nisem bogataš?

— To je takole ... Bogataš bi mi bil ponudil frank; zahteval bi bil dvajset frankov in dal bi mi jih bil deset.

Andre se je nehotno zasmejal.

— Eh! povem vam torej, kdo so ...

Tistih deset sous pa kar obdržite. Povem vam njihova imena, ker ste mi všeč. Tisti visoki, suhi, je Mascarot. Oni drugi, debeluhasti, je njegov prijatelj dr. Hortebeze. Tretji je pa ... čakajte no ...

— Ah, tega poznam, to je Verminet!

— Tako, tako, Verminet.

Andre je bil fantičeve postrljivosti tako vesel, da je segel v žep in mu dal nekaj denarja.

— Evo, tu imaš za svoj trud.

Fantič je hlastno segel po denarju, rekoč:

— Hvala, princ!

Hotel se je še malo pošaliti, ko se je naenkrat ves prestrašen ozrl po ulici in obraz se mu je nekam čudno zresnil. In posebno čudno je pogledal mladega slikarja.

— Kaj pa je? — je vprašal Andre.

— Nič, — je odgovoril Toto, — nič.

Rad bi vam samo nekaj povedal ... Veste ... zdite se mi poštenjak ... in ...

skratka, če bi bil jaz na vašem mestu, bi bil zelo previden.

— Zakaj pa?

— E, človek nikoli ne ve, kje preži nanj nevarnost.

Obrnil je Andreu hrbet in začel govoriti s tovarišem o kupčiji.

Andre je bil ves presenečen; bil je prepričan, da fantič nekaj ve, da bi pa ničesar ne spravil iz njega.

Sicer se je pa že bližal čas njegovega sestanka z de Breulhom.

Mimo je baš privozil izvožček. Vstopil je in mu naročil, naj ga odpelje na Champs-Elysees. Izvožčku pa ni povedal točnega naslova kraja, kjer se je nameraval sestati z de Breulhom, ker niti njemu ni zaupal. Spomnil se je, kako je nekdo dvakrat zažvižgal in kako se je Mascarot tega žvižga ustrašil. Spomnil se je tudi, kako plaho se je Toto ozrl na vse strani in ga svaril, naj bo previden.

— Aha, zdaj pa že vem! — je zamrmral sam pri sebi. — Zasledujejo me. — Malo je pomislil, potem se mu je pa zjasnil obraz.

— Toda dosegli ne bodo ničesar, vse speljem na napačno sled, — je pomislil.

Potegnil je izvožčka za suknjč in ko se je obrnil, mu je dejal:

— Poslušajte me dobro in nikar ne ustavite.

— Dobro.

— Prijatelj, namesto da me odpelujete na Champs-Elysees, kakor sem vam naročil, krenite po rue Royale in skozi predmestje Saint-Honore. Poženite dobro do rue Matignon, tam pa obrnite ... toda predno obrnete, ustavite za pol minute, potem pa poženite na vso moč naprej. A čim bova na Champs-Elysees, lahko obrnete kamor vam drago, ker me ne bo več v vaši kočiji. Tu imate denar za vožnjo.

In stisnil mu je v roko bankovec.

Kočijaž je pomembno zažvižgal.

— Vem, — je dejal. — Zasledujejo vas, pa jih hočete spraviti na napačno sled.

— Tako nekako bo.

Ta inteligentni kočijaž je bil tudi spreten.

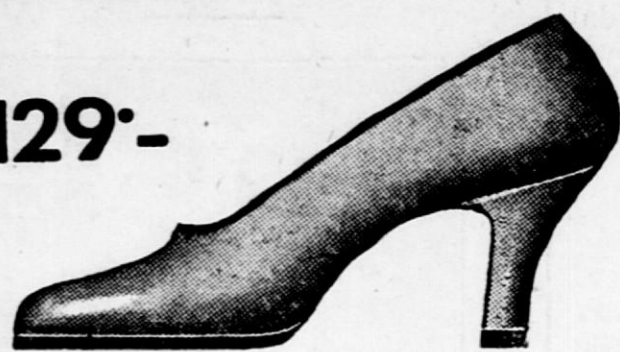
Ko je privozil na rue Matignon, je napravil tako, da je mogel Andre skočiti iz kočije, ne da bi se pobil; mladi slikar je brž smuknil v bližnjo hišo.

— Zdaj bomo pa videli, če me kdo zasleduje in kdo je tako predren, — je dejal sam pri sebi.

Toda čakal je zaman. Pet minut, ki so se mu zdele cela večnost, se ni prikazalo nič, niti voz, niti pešec.

Rata

129.-



Vrsta 9715-03

Ti so zelo priljubljeni za nošenje na plesu za družbe. So iz belega ali svilenega atlasa z visoko peto. Prikladni so za vsako barvo vaše plesne toalete. Ravno take iz bombažnega atlasa samo za Din 69.

ELEGANTNI ČEVLJI ZA PLES

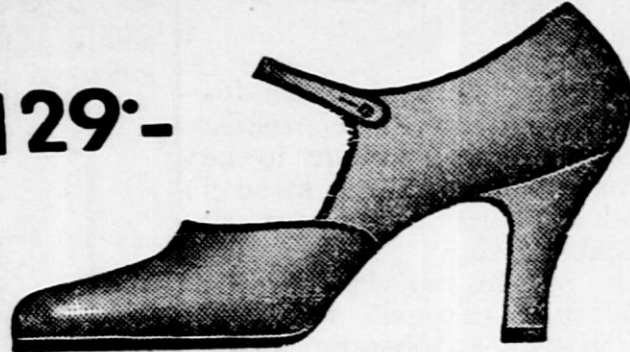
129.-



Vrsta 5405-07

Novi kroj izrezanih čevljev delo nožice manjše nego so in daje poedinim linijam svojstven izraz. Imamo jih iz crep-de-china in svilenega atlasa. S temi čevlji bomo zadovoljili vašemu okusu in vaši zahtevi.

129.-

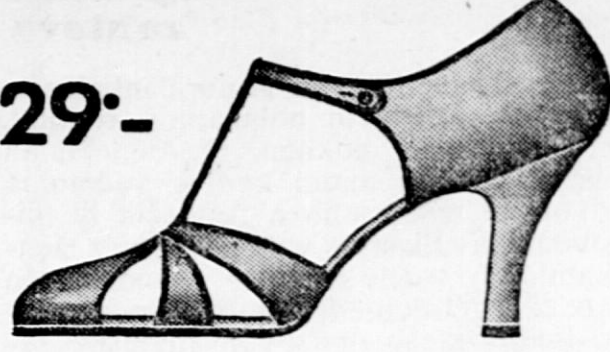


Vrsta 9775-03

Vedno so elegantni in vedno moderni enostavni čevlji z zaponko. Imamo jih iz svilenega črnega ali belega atlasa, katere barvamo v istem tonu vaše toalete. Enake iz bombažnega atlasa ali barvna za Din 69.

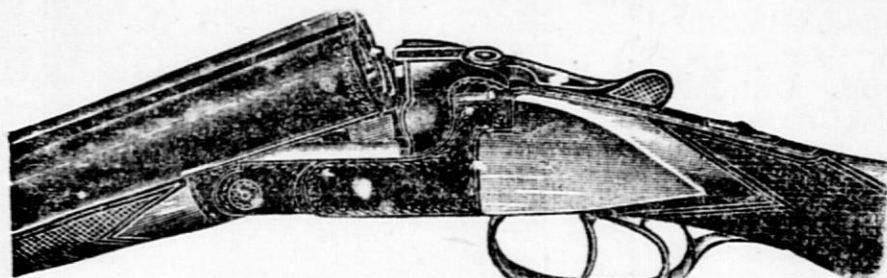
Rata

129.-



Vrsta 5485-51

Zadnji pariški model plesnih čevljev, katerim smo posvetili toliko pažnje, da nam je uspelo izdelati jih za našo isto edinstveno ceno kot tudi ostale plesne čevlje. Poskusite jih v naših prodajalnah.

Vsako vrsto čevljev barvamo po Vaši želji

Lovske puške, floberte, brovning pištole, lovke in ribiške potrebščine

F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9

Oglejte si krasna in poceni darila

razstavljeni pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nižje cene. Cenili franko.



»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG

vrst vseh
živarniški, plav-
žarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.
v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/L

PLETARNO NOGAVIC
kompletno urejeno, s stroji na električni pogon, vsled odhoda iz Maribora ugodno prodam. Potreben majhen kapital. Osi-gurana eksistenca. Lokal zelo poceni. Pojasnila daje Valjak, Maribor, kino »Union«. 3400

VSE CASOPISE
in inserate naročate najugodnejše pri Hinko Saxu v Mariboru. Casopisi se dostavljajo na dom takoj po prihod. 121/L

250 DINARJEV DNEVNO
zaslužite z obiskovanjem tju-di v Vašem kraju! — »Kos-mos«, Ljubljana, poštni predal št. 307. — Znamko za odgovor!

PRESKRIBITE SI ZA ZIMO
predpečnike in štedilne grelce pri Franc Kosmač, Ljubljana, Jeranova ulica 5. 113/L

POHIŠTVO

Lepe spalnice Din 2.500.—
Omare > 450.—
Postelje > 250.—
Nočne omarice > 130.—
Kuhinjske oprave > 1.000.—
Kuhinjske kredence > 500.—

Vse drugo pohištvo se dobi naj-ceneje. Sprejemajo se vsako-vrstna naročila in popravila — pr. mizarstvu »Sava«, Ljub-ljana, Kolodvorska ulica št. 18.

URE POPRAVLJA

renovira — večletno jamstvo — Fran Korošec, urar, Ljub-ljana, Sv. Petra cesta 55/L, vhod Vidovdanska cesta št. 1.

ABSOLVENTINJA

trg. tečaja, zmožna tudi nem-skega jezika, išče službo. Gre tudi na deželo. Prakticira 1 do 2 meseca brezplačno. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Marjiva«. 3387

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 114/L

ŽIMO

za modroce d najcenejše do najfiniješe po tovarniških cenah prodaja

RUDOLF SEVER,

Ljubljana, Marijin trg št. 2

ELEKTRIČNA PEČ
naprodaj. Poizve se v trgovini Sever, Marijin trg 2. 3404

ZASTOPNIKE

trgovce, krošnjarje za izborn predmet za vsakdanjo potrebo, sprejemem. Vsaka gospodinja kupi, ker je epohalna novost. Vzorce proti 40 Din pošlje R. Schenk, Sušak. 3402

PISALNI STROJ »IDEAL«
naprodaj za 1600.— Din. — To-varniška ulica 3 (Zelena jama) 3406

POZOR AMERICANI
mizarji in obrtniki! V večjem in prometnem trgu Slovenije je naprodaj hiša z že vpeljano mizarstvo delavnico, opremljeno z najmodernejšimi stroji, električni (brezjermeriki). Posebno pripravno za boljšega podjet-nega mizarja. Event. se proda tudi brez strojev, ker je pose-stvo pripravno za vsakega dru-gega obrtnika. Pojasnila daje Višner Josip, strojno mizarstvo, Slovenske Konjice. 3401

Ščetke

vseh vrst, žimnate metle, raz-na omela, najrazličnejše čopiče vseh velikosti izdeluje najceneje

Hinko Šimenc

KONGRESNI TRG ŠTEV. 8
(poleg kino Matice) 29/L

Gospodje!

Moderni, praktični za zimo in potovanje so kratki suknjiči (mikado). Iz vaše stare suknje vam ga za Din 300.— napravi in obrne

VALLET EXPRES,
Mestni trg 5/II 3244

OGLEJTE SI IZLOŽBE
KLOBUKOV ZA MIKLAVŽA!
zelo znižane cene. Stuchly Ma-ške, Židovska ulica 3. 3378

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Najboljše violine

strune, citre, tamburice, kitare, telovadni rogovi ter sploh vse glasbeno orodje v velikanski izbiri.

ALFONZ BREZNIK,

zapriseženi strokovnjak

Ljubljana, Aleksan-
drova cesta št. 7

Gostilničarji!

Vasi gostie se dolgočasno, ako nimate glasbe v svojem lokalu. Pridite k nam po plošče, ki jih Vam da-mo brez vsake kavcije.

Slager

Aleksandrova cesta 5

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti Din 7.—, Stenski prti rdeče ali modro obrob-ljeni Din 10.—, prtiki od 1.— Din naprej, blazine, millie itd. Novi vzorci, čisti tisk, dobro blago.

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje zaves, perila, monogramov, entlanje, ažuriranje. »Breda« žepni robci komad Din 2.—, beli in barvasti batist žepni robci vezeni komad Din 6.—.

Za damske plašče
Najnovejšo vzorce in veliko izbiro ter najfinije anglijsko in češko blago za obleke in zimске suknje nabavite najugodnejše v specialni trgovini sukna

Novak, Ljubljana
Kongresni trg št. 15
(nasproti Nunske cerkve)
Prvovrstno blago in najceneje.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

ANTONIJA JESE-MRAK, trgovka Rimska cesta 8, naznanja, potrta globoke žalosti, v svojem imenu, kakor v imenu svoje hčere **MARIJE POLLAK** in ostalih sorodnikov, prijateljem in znancem, da je njen dobri soprog, gospod

JOŽEF MRAK

trgovec

po dolgi mučni bolezni, ki jo je prenašal z nepopisno potrpežljivostjo, večkrat previden s tolažili svete vere, danes 4. decembra ob 7. uri zvečer, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb rajnkega se bo vršil v nedeljo, dne 6. decembra ob 1/2 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 14, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo brala dne 7. decembra t. l. ob 8. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

V Ljubljani, dne 4. decembra 1931.

Brez posebnega obvestila

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naša vzorna soproga, mati, stara mati in tašča, gospa

Terezina Kobalova

nam je po težki bolezni, previdena s tolažili svete vere danes 5. t. m. mirno v Gospodu zaspala

Pogreb nepozabne rajinke se vrši v ponedeljek, dne 7. dec. 1931 ob 1/2 16. uri iz hiše žalosti, Podrožnik, cesta V. št. 43 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1931.

Ivan Kobal, soprog

Dr. Rudolf Kobal, Viljem Kobal, inž. Avrelj Kobal, dr. Ivan Kobal, dr. Alojzij Kobal, sinovi z rodbinami.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsako-vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter naka-zila v tu- in inozemstvo safe - deposits itd. itd. itd.

Brzljavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon št. 2040, 2457, 2548. Interurban 2706, 2806.